

Oporezivanje dohotka mladih u Republici Hrvatskoj

Filipović, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:188685>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-27**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Preddiplomski stručni studij poslovna ekonomija

**OPOREZIVANJE DOHOTKA MLADIH U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Završni rad

Ana Filipović

Zagreb, 2023.

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Preddiplomski stručni studij poslovna ekonomija

**OPOREZIVANJE DOHOTKA MLADIH U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

**INCOME TAXATION OF YOUNG PEOPLE IN THE REPUBLIC
OF CROATIA**

Završni rad

Undergraduate thesis

Ana Filipović, 0067593034

Mentor: izv.prof. dr. sc. Maja Mihelja Žaja

Zagreb, kolovoz 2023.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	4
SUMMARY	5
1. UVOD	6
1.1. Predmet i cilj rada.....	6
1.2. Struktura rada.....	7
1.3. Izvori podataka i metode prikupljanja	7
2. POREZNI SUSTAV I SMJERNICE EUROPSKE UNIJE	9
2.1. Porezna politika Europske unije.....	9
2.2. Porezna usklađenost Europske unije.....	11
2.3. Pojam dohotka.....	12
2.4. Porez na dohodak u Europskoj uniji.....	14
3. OPOREZIVANJE DOHOTKA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	17
3.1. Karakteristike poreza na dohodak i izvor dohotka	18
3.2. Porezni obveznik	20
4. TEMELJNE ODREDNICE POREZA NA DOHODAK ZA MLADE U REPUBLICI HRVATSKOJ RELEVANTNE ZA OPOREZIVANJE PLAĆA.....	22
4.1. Osobni odbitak	22
4.2. Obračun plaće mladoj osobi.....	25
5. ISTRAŽIVANJE	29
5.1. Metodologija istraživanja	29
5.2. Uzorak istraživanja	29
5.3. Rezultati istraživanja	30
6. ZAKLJUČAK	56
LITERATURA	58

POPIS SLIKA	60
POPIS TABLICA.....	60
POPIS GRAFIKONA.....	61
ANKETNI UPITNIK.....	62

Ana Filipović

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, _____

(potpis)

SAŽETAK

Ovaj se rad bavi analizom poreznog sustava i smjernica Europske unije u vezi s poreznom politikom, poreznim opterećenjima, usklađenosti i porezom na dohodak u EU. Rad također istražuje oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj, obuhvaćajući pojmove dohotka, karakteristike poreznih obveznika i izvore dohotka.

Posebna pozornost posvećena je temeljnim odrednicama poreza na dohodak relevantnim za oporezivanje mladih u Republike Hrvatske u kontekstu plaća, uključujući poreznu osnovicu, osobni odbitak, stope poreza na dohodak, obračun plaća za mlade osobe te evidencije za dohodak od nesamostalnog rada. Također, analiziraju se obveze poslodavaca obveznika u vezi s oporezivanjem mladih radnika.

U okviru istraživanja provedenog među zaposlenim osobama do 30 godina analizirano je njihovo znanje o porezu na dohodak te stavovi o istom. Rezultati istraživanja pružaju uvid u svijest mladih zaposlenika o poreznim obvezama i razumijevanju poreznog sustava te se nalaze pred sami kraj rada, prije poglavlja “Zaključak”.

Rad pruža važan uvid u porezni sustav Republike Hrvatske, njegovu usklađenost s europskim smjernicama te konkretne aspekte oporezivanja dohotka mladih radnika. Također, istraživanje koje je provedeno među zaposlenim osobama do 30 godina daje važne spoznaje o razumijevanju poreznih obveza među mladima. Prijedlog reforme predstavlja korak prema stvaranju povoljnijeg poreznog okruženja za mlade radnike u Republike Hrvatske, potičući zapošljavanje i gospodarski rast.

Ključne riječi: porez na dohodak, mladi, porezni sustav

SUMMARY

This undergraduate thesis deals with the analysis of the tax system and guidelines of the European Union regarding tax policy, tax burden, compliance, and income taxation in the EU. It also explores income taxation in the Republic of Croatia, encompassing the concepts of income, characteristics of taxpayers, and sources of income.

Special attention is devoted to the fundamental elements of income tax relevant to the taxation of young individuals in Croatia concerning salaries, including tax base, personal deduction, tax rates on income, calculation of salaries for young individuals, and records for income from dependent work. Additionally, the obligations of employers in relation to taxing young workers are analyzed.

As part of the research conducted among employed individuals up to the age of 30, their knowledge of income tax and their attitudes towards it were examined. The research results provide insights into the awareness of young employees regarding tax obligations and understanding of the tax system, located just before the "Conclusion" chapter.

The thesis provides significant insights into Croatia's tax system, its alignment with European guidelines, and specific aspects of income taxation for young workers. Moreover, the research conducted among employed individuals up to 30 years of age yields important findings regarding the understanding of tax obligations among the youth. The proposed reform represents a step towards creating a more favorable tax environment for young workers in Croatia, stimulating employment and economic growth.

Key words: income tax, youth, tax system

1. UVOD

U radu će se pisati o ključnima aspektima poreznog sustava i smjernicama Europske unije u kontekstu oporezivanja dohotka mladih građana u Republici Hrvatskoj. Tema je iznimno važna jer se bavi pitanjima poreznih politika, usklađenosti s europskim standardima te konceptima i primjenom poreza na dohodak u Hrvatskoj.

U prvom dijelu ovog rada, analizira se porezni sustav Europske unije, istražujući poreznu politiku koja se primjenjuje na razini Europske Unije te koncept porezne usklađenosti unutar Unije. Također, razmatraju se osnovni pojmovi vezani uz dohodak i porez na dohodak koji su ključni za razumijevanje regulativa Europske unije u ovom području.

U drugom je dijelu fokus usmjeren na oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj. Istražene su karakteristike poreza na dohodak, definicija poreznog obveznika te razmarani izvori dohotka mladih građana.

Treći dio rada usmjern je na temeljne odrednice poreza na dohodak relevantne za mlade osobe u Republici Hrvatskoj. Ovdje je analiziran osobni odbitak kao važan faktor u oporezivanju dohotka mladih građana te proučen i opisan postupak obračuna plaće mladoj osobi, uzimajući u obzir sve relevantne parametre i zakonske odredbe.

Kroz ovu analizu, ovaj završni rad ima za cilj pružiti dublje razumijevanje poreznog okvira koji se primjenjuje na mlade građane u Republici Hrvatskoj, uspoređujući ga s europskim standardima i smjernicama. Također, rad istražuje kako porezni sustav može utjecati na financijsku stabilnost i budućnost mladih ljudi te kako se porezne politike mogu prilagoditi kako bi bolje odgovarale potrebama i izazovima mladih građana.

Provedena je anketa među zaposlenim mladim osobama između 18 i 30 godina te su rezultati u posljednjem poglavlju analizirani.

1.1. Predmet i cilj rada

Kao što je u uvodu rečeno, rad se bavi problematikom oporezivanja dohotka zaposlenih osoba do 30 godine starosti, objašnjen je sustav oporezivanja u nekim zemljama Europske unije u

usporedbi s Hrvatskom, a na samom kraju rada su prikazani rezultati istraživanja provedenog među zaposlenim mladima u Republici Hrvatskoj. Rad je usredotočen na analizu poreznog sustava koji se primjenjuje na mlade porezne obveznike te istražuje specifične smjernice Europske unije u vezi s oporezivanjem mladih radnika.

Cilj rada je pružiti sveobuhvatan uvid u porezni sustav i popreznu politiku Republike Hrvatske (s naglaskom na oporezivanje dohotka mladih pojedinaca), utvrditi koliko su mladi upoznati s poreznim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj, koje je njihovo mišljenje o istom te kako smatraju odnos poreznog tereta na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama u Europskoj uniji putem provedenog istraživanja.

1.2. Struktura rada

Rad je napisan u 6 poglavlja, a počinje s uvodom. U uvodnom dijelu se nalazi početak u sam rad, pisano je o predmetu i cilju samog rada, kako je on strukturiran te način na koji su se prikupili podaci koji su korišteni kao izvori za pisanje rada. Drugo poglavlje se dotiče poreznog sustava i smjernica u Europskoj uniji, konkretno o strategiji porezne politike, strukturi poreznih opterećenja, poreznoj usklađenosti i na kraju o samom porezu na dohodak u nekim zemljama Europske unije uzetim kao primjer.

1.3. Izvori podataka i metode prikupljanja

Za potrebe pisanja ovog rada i provođenja istraživanja, prikupljeni podaci su internetski izvori relevantni za temu oporezivanja dohotka mladih u Republici Hrvatskoj. Kombinacijom online izvora, pružen je raznolik i pouzdan skup informacija potreban za analizu poreznog sustava i specifičnih smjernica koje se odnose na mlade porezne obveznike. Jedan od ključnih izvora podataka bila je Hrvatska znanstvena i sveučilišna mreža (HRČAK) koja nudi širok spektar akademskih i znanstvenih radova te Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) s bogatom kolekcijom tiskane građe i digitalnih publikacija.

Omogućenim pristupom digitalnih verzija relevantnih knjiga i publikacija, olakšano je prikupljanje relevantnih podataka koje su služile za pisanje dijela različitih aspekata poreznog sustava i posebnih smjernica EU u vezi s oporezivanjem mladih.

Korištena je deskriptivna analiza relevantne literature i izvora te sinteza dostupnih informacija kako bi se stvorio cjelovit i temeljit prelged teme. Kritičko vrednovanje izvora, osiguralo je pouzdanost i valjanost podataka koji su korišteni za analizu i interpretaciju u ovom radu. Kombinacijom podataka iz svih navedenih izvora, omogućeno je pisanje argumentiranog, informativnog i relevantnog sadržaja u ovom radu o oporezivanju dohotka mladih u Republici Hrvatskoj.

2. POREZNI SUSTAV I SMJERNICE EUROPSKE UNIJE

Porezni sustav predstavlja jednu od ključnih komponenti svake države i igra presudnu ulogu u oblikovanju njenog gospodarstva, socijalne pravde i društvenog razvoja. Porezi su osnovni izvor prihoda države i omogućuju financiranje javnih usluga, infrastrukture te ostvarivanje ciljeva koji su od vitalnog interesa za društvo, dio su socio-ekonomskog i političkog sustava države u kojoj se primjenjuju (Jelčić, 2001). U kontekstu Europske unije (EU), porezna politika igra iznimno važnu ulogu u postizanju harmonizacije i koordinacije ekonomskih politika među članicama.

Ovo se poglavlje bavi analizom poreznog sustava i smjernicama Europske unije s ciljem razumijevanja kako se porezi oblikuju i primjenjuju u europskom kontekstu. Istaknuti su ključni aspekti poreznih sustava, poput vrsta poreza, njihove funkcije i uloge, te kako oni utječu na gospodarski rast i socijalnu pravdu. Kroz istraživanje poreznih sustava i smjernica EU-a, te analiziranje njihovih prednosti i izazova, ovo poglavlje pruža uvid u složenost i važnost poreznog okvira u europskom kontekstu. Razumijevanje ovih elemenata su od ključne važnosti za stvaranje učinkovitih i pravednih poreznih politika koje osiguravaju ravnotežu između ekonomskog prosperiteta i društvene pravednosti u Europi.

2.1. Porezna politika Europske unije

Kao što je prethodno rečeno, porezi su sistem skupljanja financijskih sredstava pomoću kojih država funkcionira. Porezi i porezna politika obuhvaćaju stanovnike i tvrtke određene države, te se oni nazivaju poreznim obveznicima. Porezi predstavljaju ključni izvor prihoda za svaku državu, omogućujući joj financiranje svojih obveza i pružanje različitih usluga svojim građanima. “Porezima se mogu smatrati ona davanja koja ubire država i uža javnopravna tijela, ako ne služe kao naknada za posebne protuusluge države i užih javnopravnih tijela” (Jelčić, 2001).

Unikatnost Europske unije leži u tome što je jedini primjer u svijetu u kojem se provodi kombinacija ekonomske politike s centraliziranom monetarnom politikom, dok su makroekonomska i strukturna politika decentralizirane, a posebno se ističe fiskalna politika. Načelo supsidijarnosti propisuje da odgovornost za određeni aspekt fiskalne politike treba biti povjerena razini vlasti koja je najučinkovitija u njenoj provedbi. Prema stranici Europskog parlamenta “opći je cilj načela supsidijarnosti zajamčiti određeni stupanj neovisnosti podređenog tijela u odnosu na tijelo na višoj razini, odnosno lokalnog tijela u odnosu na središnju vlast.”

Riječ je, dakle, o podjeli nadležnosti između raznih razina vlasti, a to je načelo institucionalni temelj saveznih država. Ono u okviru Europske unije podrazumijeva da Unija djeluje samo kad se utvrđeni ciljevi ne mogu postići na učinkovitiji način na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, odnosno kada države članice same nisu u stanju zadovoljavajuće ostvariti te ciljeve. U skladu s tim načelom, mjere koje Unija poduzima moraju biti proporcionalne i ne smiju prelaziti granice nužne za postizanje ciljeva utvrđenih u Ugovorima (Rubic, 2014). Kada zakonodavni prijedlog Komisije stigne pred zakonodavni organ Unije, odnosno Europski parlament i/ili Vijeće, prije prvog čitanja ili tijekom zakonodavnog postupka, razmatra se je li taj prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti. Zakonodavne odluke koje donese Europski parlament i Vijeće šalju se nacionalnim parlamentima na ocjenjivanje u pogledu poštivanja načela supsidijarnosti. Ovdje se ističe značajna uloga Odbora regija, koji prema Lisabonskom ugovoru ima proširena prava i ovlaštenja da zastupa interese regija pred Europskim sudom kad je riječ o pitanjima supsidijarnosti.

Unatoč ovim mehanizmima, sudska praksa u vezi s utjecajem načela supsidijarnosti još uvijek je ograničena i nije imala očekivanu težinu. Stoga zakonodavac ima važnu nadzornu ulogu kako bi uzeo u obzir mišljenja o usklađenosti akata EU-a s načelom supsidijarnosti. Ta mišljenja donose Odbor regija Europske Unije i nacionalni parlamenti, čime se osigurava bolje poštivanje načela supsidijarnosti u europskom zakonodavstvu.

Porezna politika Europske Unije nije ujedinjena, djelomično je pod utjecajem europskih direktiva i propisa, a djelomično se određuje nacionalnim zakonodavstvom država članica.

Porezi igraju ključnu ulogu u formiranju društva koje teži pravičnosti i ima snažno gospodarstvo. Porezni sustav može efikasno doprinijeti smanjenju socijalnih razlika ne samo putem financiranja programa koji podržavaju društvenu mobilnost, kao što je na primjer obrazovanje, već i putem smanjenja dispariteta u primanjima. Također, strategije oporezivanja imaju značajan utjecaj na odluke o zapošljavanju, investicijama i volji poduzetnika da prošire svoje poslovanje. Europa treba demonstrirati inovativnost i konkurentnost, a to je ostvarivo samo ako se porezne politike prilagode zahtjevima suvremenog društva.

Porezna politika Europske unije ima prioritetnu zadaću zadovoljiti interese građana i poduzeća koja žele iskoristiti četiri osnovne slobode unutarnjeg tržišta. Stoga, ključno je usmjeriti napore prema eliminaciji poreznih prepreka koje ometaju ostvarenje tih sloboda. Iz ovoga proizlazi nužnost veće transparentnosti i jednostavnosti poreznih sustava. Inicijative Europske unije u području oporezivanja trebaju osigurati da porezni okviri doprinose većoj učinkovitosti tržišta dobara, usluga, kapitala te pravilnom funkcioniranju tržišta rada. Također, potrebno je unaprijediti prikupljanje poreza kako bi se kompenzirali eventualni gubici prihoda nastali uslijed koordiniranog uklanjanja poreznih prepreka (Rifin, 2010).

Europska porezna politika trebala bi olakšati napore za smanjenje nominalnih poreznih stopa istovremeno proširujući temelje oporezivanja, čime bi se umanjili ekonomski poremećaji povezani s različitim poreznim sustavima država članica. Ciljevi Europske unije u području poreza uključuju stabilizaciju prihoda od poreza država članica, prevladavanje prepreka na unutarnjem tržištu te poticanje rasta zapošljavanja unutar zemalja Europske unije.

2.2. Porezna usklađenost Europske unije

Porezni sustav država članica EU se dijeli na izravne/direktne i neizravne/indirektne poreze. Izravni porezi su porezi koji su direktno nametnuti osobama koje ih moraju platiti, što ih čini percipiranim kao neposrednije teretne u usporedbi s neizravnim porezima. John Stuart Mill je dao ovakvu definiciju tih poreza: "Izravni porez je onaj koji se zahtijeva upravo od osobe za koju postoji namjera ili želja da ga plati (Vragivić, 2019)." Primjeri izravnih poreza uključuju

porez na dohodak i porez na dobit. Zakonodavstvo u području izravnih poreza ograničava se na postizanje konvergencije među različitim poreznim zakonodavstvima država članica Europske unije. Ova konvergencija nastoji osigurati da razlike između nacionalnih zakonodavstava budu svedene na minimum kako bi se poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta i rješavali zajednički prekogranični izazovi, kao što je sprječavanje utaje poreza.

S druge strane, neizravni porezi se plaćaju posredno, obično kroz različite faze prometa ili potrošnje proizvoda ili imovine. To uključuje porez na dodanu vrijednost (PDV) i posebne oblike poreza na promet kao što su trošarine na energiju, naftne derivate, alkohol, potrošnju i okoliš (Vragović, 2019). Neizravni porezi su elastični i obično se percipiraju manje napornima jer porezni obveznici osjećaju njihov utjecaj samo neizravno kroz cijene proizvoda i usluga. Također, oni često donose značajnije prihode te se često koriste za prikupljanje sredstava potrebnih za financiranje javnih potreba. No, neizravni porezi imaju i nesocijalnu dimenziju jer ih plaćaju svi, bez obzira na razinu dohotka, te se lako prenose na krajnje korisnike. Što se tiče neizravnih poreza, zakonodavstvo može uključivati usklađivanje ili harmonizaciju nacionalnih zakona. U slučajevima gdje su porezna pravila za dobra i usluge previše različita među državama članicama, to može rezultirati narušavanjem tržišnog natjecanja te otežati prekogranične kupnje i prodaje. Stoga, harmonizacija ovih poreznih pravila ima za cilj smanjenje takvih prepreka na unutarnjem tržištu Europske unije.

Porezna harmonizacija ili porezno usklađivanje označava usklađivanje poreznih sustava država članica Europske unije kako bi se izbjegle nacionalne porezne mjere koje bi mogle negativno utjecati na neometano funkcioniranje zajedničkog tržišta. Ovo usklađivanje ima za cilj osigurati slobodno kretanje roba, usluga i kapitala te spriječiti situacije u kojima bi nacionalni porezni propisi mogli narušiti konkurenciju među članicama Europske unije (Kesner-Škreb, 2007).

2.3. Pojam dohotka

Porez na dohodak značajan je aspekt u osobnim financijama svake osobe koja je podložna oporezivanju. Ovaj porez varira od države do države, ovisno o načinu organiziranja javnih financija i razini javnih troškova zemlje. Oporezivanje dohotka pruža značajne financijske

izvore, omogućujući učinkovito ostvarivanje postavljenih fiskalnih ciljeva u svakoj državi. S obzirom na to, koncept oporezivanja dohotka temeljni je stup poreznih sustava koji se koriste za oporezivanje različitih prihoda građana (Blažić, 2006). Kako bi se jasno prikazao porez na dohodak, ključno je precizno definirati pojam dohotka i sve njegove komponente. Kada se radi o porezu na dohodak, izvor, objekt i osnovica za obračun poreza su u biti jednaki te zajedno čine dohodak (Šimurina, Dražić Lulitsky, Barbić i Dragija Kostić (2018). Da bi se odredili objekt i osnovica za obračun poreza te sama visina dohotka, teorija predstavlja tri koncepta koji se međusobno suprotstavljaju.

Prvi spomenuti koncept pripada njemačkom teoretičaru. Teorija izvora obuhvaća suženi dohodovni koncept, teoriju čistog prinosa (Shanz-Haig-Simonsov dohodak - prošireni dohodovni koncept) i koncept "dohotka ostvarenog na tržištu". Prema Fuistingu, u svojoj teoriji dohotka u sužem smislu, dohodak se definira kao ukupnost prihoda poreznog obveznika, odnosno sve ekonomske dobara koja se svake godine pritječu pojedincu iz trajnih izvora (Blažić, 2006). Teorija izvora u širem smislu obuhvaća i neke srodne teorije: teoriju potrošnog fonda, teoriju periodičnosti, teoriju proizvodnje i teoriju prihoda. Prema Schmolleru, predstavniku teorije potrošnog fonda, dohodak se opaža kao količina dobara koju pojedinac može potrošiti kako bi zadovoljio svoje potrebe u određenom vremenskom razdoblju, a da ne narušava svoje početno imovinsko stanje (Gvodzić, 1994).

Drugi koncept obuhvaća teoriju čistog prinosa, također poznatu kao teoriju rasta čiste imovine. Ova teorija predstavlja širi dohodovni koncept prema predstavniku G. von Schanzu (Blažić, 2006). Prema toj teoriji, dohodak se definira kao razlika u imovini između početnog i krajnjeg vremena, što se često naziva "teorija vremena". Prema ovoj teoriji, prirast dohotka postaje neovisan o izvoru i učestalosti. Ovaj koncept se još naziva i S-H-S koncept (prema Schanz-Haig-Simonsovu konceptu) prema inicijalima pionira teorije porasta čiste imovine. Ova teorija prihvaćena je kao teoretski ideal u analizi porezne sposobnosti i smatra se sveobuhvatnim dohotkom.

Treći koncept određivanja dohotka poznat je kao Fisherov koncept, nazvan prema njegovom tvorcu Irvingu Fisheru. Ovaj koncept definira dohodak kao ukupnu korist ostvarenu tijekom života, gdje su troškovi potrošnje najbolja aproksimacija te koristi. Navedeni koncept naziva se potrošni koncept jer temelji oporezivanje na potrošnji. Prema ovoj teoriji, osnovica poreza

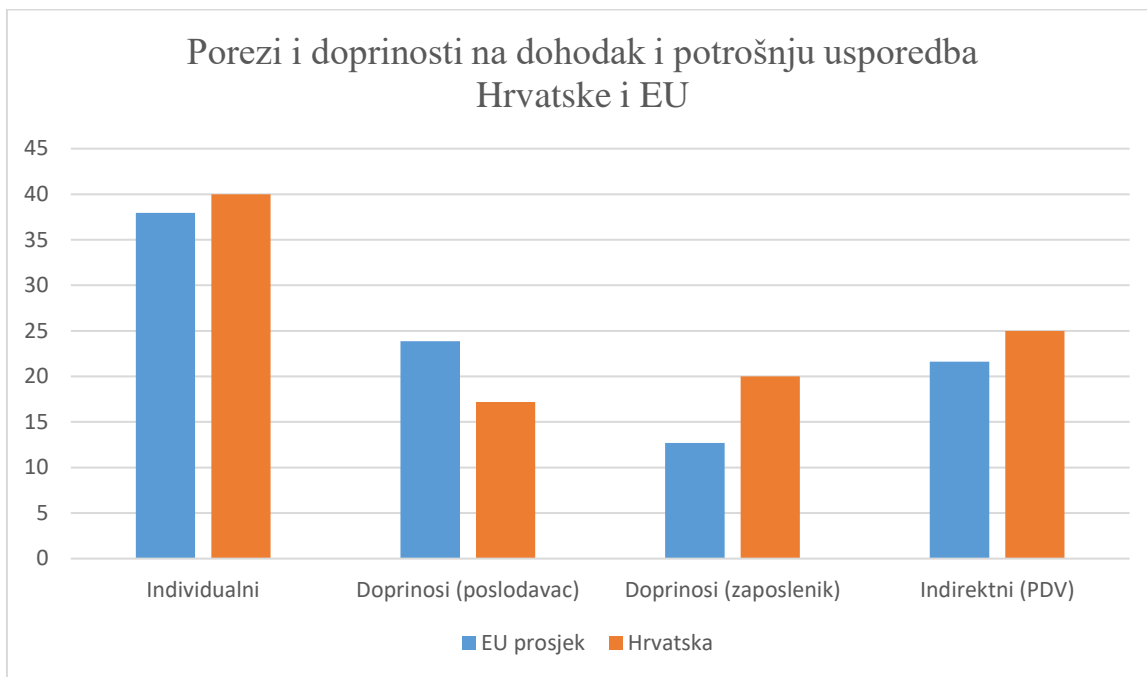
temelji se na oporezivanju potrošnje koja se računa kao ukupnost svih zarađenih dohodaka tijekom jedne kalendarske godine, s odbitkom godišnje uštede (Blažić, Grdinić, i Suljić, 2016).

2.4. Porez na dohodak u Europskoj uniji

Bez obzira na izbor definicije dohotka, većina zemalja Europske unije primjenjuje koncept sintetičkog poreza na dohodak. To znači da se različite vrste i izvori dohotka kombiniraju kako bi se dobila ukupna dohodovna suma, koja se potom oporezuje kao cjelina putem poreznog modela (Šimović, i Deskar-Škrbić, 2019). U skladu s tim, pri primjeni analitičkog poreza na dohodak, prihodi od rada i kapitala obrađuju se na različite načine. Suprotno sintetičkom porezu, analitički porez fokusira se na oporezivanje pojedine vrste ili izvora dohotka uz različite porezne stope.

Osim toga, od 1980-ih, uveden je i dualni porez na dohodak koji podrazumijeva podjelu ukupnog dohotka na dohodak od rada i dohodak od kapitala. Pri ovom pristupu, dohoci od kapitala oporezuju se po fiksnoj stopi kako bi se postigla neutralnost, dok se dohoci od rada oporezuju po stopama kako bi se ostvarila pravednost. Na grafikonu 1. vidjeti se može usporedba poreza i doprinosa na dohodak i potrošnju usporedbe Hrvatske i EU prosjeka.

Grafikon 1. Porezi i doprinosti na dohodak i potrošnju usporedba Hrvatske i EU

Izvor: <https://www.moj-posao.net/Vijest/75818/Radnik-u-Hrvatskoj-znacajno-vise-oporezovan-od-radnika-u-EU/2/>

Najviša granična stopa poreza na dohodak primjenjuje se u nekim državama članica Europske unije npr:

- Njemačka – godišnja plaća viša od 250 000 € - najviša granična stopa na dohodak je iznosila 45%
- Velika Britanija – godišnja plaća viša od 150 000 £ - najviša granična stopa na dohodak za osobe s visokim prihodima je iznosila 45%
- Italija – godišnja plaća viša od 75 000 € - najviša granična stopa na dohodak je iznosila 43%
- Slovenija – godišnja plaća viša od 70 907 € - najviša granična stopa na dohodak je iznosila 50%
- Španjolska – godišnja plaća veća od 60 000 € - najviša granična stopa na dohodak je iznosila 47%

Prihodi od poreza na dohodak u državama članicama Europske unije su usko povezani sa životnim standardom stanovništva u tim zemljama. Kako životni standard raste, tako se povećavaju i prihodi od poreza na dohodak. Suprotno tome, većina razvijenih zemalja ima veće porezno opterećenje, budući da se veći udio javne potrošnje odražava u njihovim javnim financijama (Šimurina, Dražić Lutilsky, Barbić i Dragija Kostić 2018). U zemljama s višim ekonomskim stupnjem razvoja, primjećuje se veća alokacija resursa prema aktivnostima koje doprinose blagostanju građana. Kao rezultat toga, promatra se apsolutno i relativno povećanje državnih rashoda. Također, stopa poreza na dohodak u visoko razvijenim zemljama je obično viša u usporedbi sa slabije ekonomski razvijenim državama. Suprotno tome, određene zemlje članice Europske unije, posebno one koje su se nalazile u procesu tranzicije, trenutno primjenjuju proporcionalni porez na dohodak. To uključuje države poput Mađarske, Estonije, Litve, Rumunjske i Češke (Šimović., i Deskar-Škrbić, 2019).

Prema izvješću Europske komisije, porez na rad, uključujući porez na osobni dohodak i doprinose za socijalno osiguranje zaposlenika, značajno doprinosi poreznim prihodima (Kesner-Škreb, 2005). Međutim, visoko opterećenje poreza ne ide zajedno s ciljevima poticanja gospodarske i ekonomske aktivnosti te povećanja stope zaposlenosti. Stoga se ističe potreba za smanjenjem poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje kao potencijalnim pokretačima poticaja za radnu snagu, posebno za skupine građana s nižim primanjima koji su osjetljivi na promjene u dohotku. Ovaj pristup bi mogao rezultirati povećanjem ponude radne snage.

Osim toga, smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje bi imalo pozitivan utjecaj na konkurentnost među poduzećima s obzirom na njihove troškove. Ovo bi poboljšalo konkurentnost troškova između različitih poduzeća i dodatno potaklo ponudu radne snage. Kroz smanjenje tereta poreza na dohodak i doprinosa, stvorio bi se povoljniji okvir za radnike i poslodavce, potencijalno doprinoseći većoj zaposlenosti i ekonomskoj održivosti.

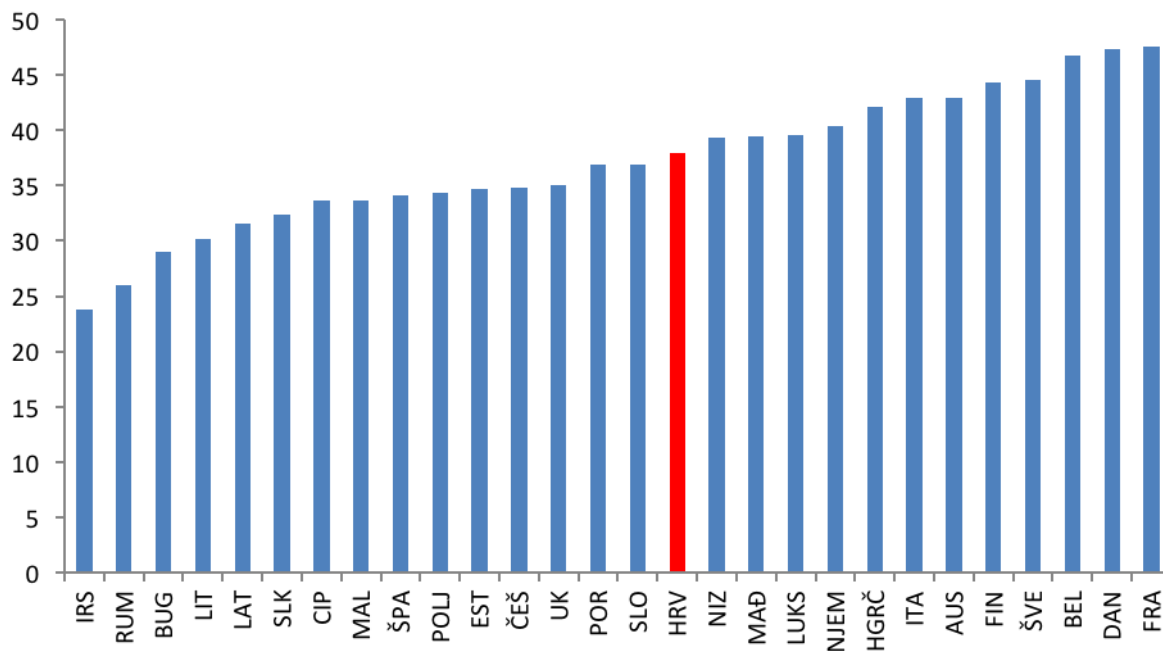
U svjetlu ovih činjenica, promišljeno smanjenje poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje može se sagledati kao strategija koja će stvoriti povoljno okruženje za poticanje rasta gospodarstva, povećanje zaposlenosti i unapređenje ekonomske aktivnosti (Šimović i Deskar-Škrbić, 2019).

3. OPOREZIVANJE DOHOTKA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Opozivavanje dohotka predstavlja ključan aspekt fiskalne politike svake zemlje, uključujući i Republiku Hrvatsku. Porezu na dohodak je utvrđivanje objekta i osnovice oporezivanja od velike važnosti. Cilj poreza na dohodak je definiran da sredstvima ubranima primjenom poreza na dohodak treba podmiriti potrebe javnog sektora za financijskim sredstvima (Jelčić, 2001). U ovom poglavlju se piše o oporezivanju dohotka u Republici Hrvatskoj, analizirajući ključne karakteristike poreza na dohodak, identificirajući porezne obveznike i izvore dohotka, te istražujući kako se ovaj porezni sustav odražava na financijski aspekt države.

Na slici 3. prikazano je stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama Europske unije.

Slika 1. Stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj u usporedbi s ostalim zemljama Europske unije

Izvor: Arhiva analitika

3.1. Karakteristike poreza na dohodak i izvor dohotka

Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj je jedan od osnovnih poreznih oblika koji se temelji na prihodima pojedinaca i pravnih osoba. Ovaj porezni oblik ima značajan utjecaj na različite segmente društva, uključujući radnike, poduzetnike i investitore. Ključne karakteristike poreza na dohodak uključuju stopu oporezivanja, odnosno veći porezni teret na više dohotke. To je porezni oblik kojim se zahvaća dohodak fizičkih osoba – nisu relevantni samo visina dohotka i porezna tarika koja se na njega primjenjuje već i niz drugih čimbenika (Jelčić, 2001).

Porezna stopa označava onaj dio porezne osnovice za koji će se ona umanjiti kad porezni obveznik podmiri svoju poreznu obvezu, odnosno svoj porezni dug – u novcu je izražen dio koji se izdvaja iz porezne osnovice, a plativši ga porezni je obveznik izvršio svoju poreznu obvezu (Jelčić, 2001). Može se izraziti u postotku (vrlo rijetko u promilu) i u apsolutnom iznosu – porezna se stopa zadovolji izračunavanjem iznosa dužnog poreza primjenom porezne stope izražene u postotku (Jelčić, 2001).

Osim toga, porez na dohodak često obuhvaća različite vrste dohodaka kao što su plaće, prihodi od samostalne djelatnosti, kamate, dividende i kapitalni dobitak. ima značajnu ulogu u prihodima države, budući da oporezuje sveukupan prihod pojedinca ili fizičke osobe. Kao rezultat toga, obračun poreza na dohodak i određivanje visine porezne stope predstavljaju izuzetno važan aspekt u životu svakog pojedinca. U skladu s definicijom Ministarstva financija i Porezne uprave Republike Hrvatske, porezni obveznik poreza na dohodak je svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Osim toga, ta osoba postaje nasljednik poreznih obveza koje proizlaze iz dohotka ostavitelja koji je do trenutka svoje smrti ostvario određene prihode.

U Republici Hrvatskoj, izvori dohotka su raznoliki i obuhvaćaju širok spektar prihoda koje fizičke osobe ostvaruju. Izvor dohotka označava mjesta ili izvore od kojih osoba ostvaruje prihod. U okviru poreza na dohodak u Hrvatskoj, izvori dohotka obuhvaćaju različite izvore prihoda kao što su zaposlenje, samostalna djelatnost, imovina, financijski proizvodi te ostali kapitalni prihodi. Svaki izvor dohotka može biti podložan različitim poreznim stopama i pravilima, ovisno o njegovoj prirodi i namjeni. Ti izvori dohotka uključuju (Ministarstvo financija RH, 2022).:

- dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine),
- dohodak od samostalne djelatnosti,
- dohodak od imovine i imovinskih prava,
- dohodak od kapitala,
- drugi dohodak (Ministarstvo financija RH, 2022).

Kada se radi o oporezivanju dohotka, rezidenti se definiraju kao fizičke osobe koje imaju prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj (Zakon o porezu na dohodak, 2021). Osim toga, rezidentima se također smatraju osobe koje nemaju prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, ali su zaposlene u državnoj službi Republike Hrvatske te primaju plaću temeljem radnog odnosa. Suprotno tome, nerezidenti su fizičke osobe koje nemaju prebivalište niti boravište u Republici Hrvatskoj. U slučaju nerezidenata, prihodi koje ostvare oporezuju se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak. Porezna osnovica za rezidente Republike Hrvatske, kako definira Porezna uprava Republike Hrvatske, predstavlja ukupan dohodak koji rezident ostvaruje kako od nesamostalnog rada, tako i od samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih izvora dohotka, bilo unutar Republike Hrvatske ili izvan nje. Ova ukupna osnovica se umanjuje za osobni odbitak. Kada rezident ostvari dohodak izvan Republike Hrvatske, isti se obračunava primjenom načela svjetskog dohotka.

Poreznu osnovicu za nerezidente Republike Hrvatske čini cjelokupni iznos dohotka koji potječe od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih izvora dohotka koje nerezident ostvari unutar teritorija Republike Hrvatske. Ova osnovica se umanjuje za osobni odbitak koji je specifičan za nerezidente.

U tablici 1. nalazi se primjer oporezivanja dohotka od imovine i imovinskih prava.

Tablica 1. Primjer oporezivanja dohotka od imovine i imovinskih prava

R.br.	Opis	Iznos
1.	Primitak	10.000,00
2.	Porezno-priznati izdatak 30%	3.000,00
3.	Dohodak	7.000,00

4.	Porezna osnovica	7.000,00
5.	Porez 10%	700,00
6.	Prirez (Zagreb 18%)	126,00
7.	Ukupno porez i prirez	826,00
8.	“Neto” primitak	9.174,00

Izvor: izrada autora prema: https://porezi.dashofer.hr/33/primjer-dohotka-od-imovine-i-imovinskih-prava-uniqueidmRRWSbk196E4DjKFq6pChLAVu0aiqb_NzXi8-iT7XZfZwRYsMFH_3w/?version_year=2023

3.2. Porezni obveznik

Porezni obveznik poreza na dohodak u Republici Hrvatskoj je svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak. To uključuje sve građane, ali i strane državljane i osobe koje imaju prihode ostvarene na teritoriju Hrvatske. Porezni obveznici obično podnose godišnju poreznu prijavu kojom se utvrđuje ukupan dohodak, porezne olakšice i obvezni porezni iznos. Porezni obveznik može ostvarivati dohodak iz više različitih izvora. Svaka specifična vrsta ili izvor dohotka se obračunava odvojeno u Republici Hrvatskoj, i ovisno o toj vrsti, određuje se godišnji ili konačni dohodak (Šimurina, Dražić Lutlisky, Barbić i Dragija Kostić, 2018). Godišnji dohodak se primjenjuje na prihode od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugih primanja. Osobe koje ostvaruju ovakve prihode imaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave, te se na temelju toga određuje godišnji porez na dohodak i pripadajući prirez. Konačni dohodak obuhvaća prihode od imovine, imovinskih prava, kapitala i ostalih primanja. Oni se obračunavaju zasebno i smatraju se konačnim dohocima, čime nije potrebno dodatno obračunavati porez ili prirez. Ovaj sustav omogućuje precizno utvrđivanje poreznih obveza na temelju različitih izvora dohotka, osiguravajući pravedno oporezivanje svake vrste prihoda.

Dohodak poreznog obveznika utvrđuje se upravo zato da bi se iz veličine dohotka (VD) uz istovremeno uzimanje u obzir osobnih svojstava, odnosno okolnosti poreznog obveznika (OS), mogla utvrditi njegova porezna sposobnost (PS), što znači (Jelčić, 2001):

$$\mathbf{PS = VD - OS}$$

Na poreznu sposobnost poreznog obveznika utječu određene zadać i izdatci koji su povezani s osobnim okolnostima u kojima se on nalazi (npr. izdatci koji ih ne služe privređivanju, niti su izdatci povezani s poslovanjem, a zakonodavac ih prije izravnjanja prihoda i gubitaka priznaje kao odbitne stavke i sl.) (Jelčić, 2001).

4. TEMELJNE ODREDNICE POREZA NA DOHODAK ZA MLADE U REPUBLICI HRVATSKOJ RELEVANTNE ZA OPOREZIVANJE PLAĆA

U ovom se poglavlju istražuju ključni aspekti oporezivanja mladih osoba u Hrvatskoj, posebno u vezi s osobnim odbitkom, obračunom plaće za ovu skupinu te razmatranjem mogućeg prijedloga za poreznu reformu. Ovo poglavlje ima cilj analizirati trenutne mehanizme oporezivanja koji utječu na mlade radnike te predložiti potencijalne promjene koje bi mogle unaprijediti sustav oporezivanja plaća za ovu populaciju. Kroz ovu analizu, sagledavaju se potencijalni učinci poreznih politika na ekonomsku dobrobit mladih i njihovu motivaciju za sudjelovanje na tržištu rada – istraživanje koje je provedeno među čak 440 mladih zaposlenih osoba najviše govori o njihovoj zainteresiranosti, ali i informiranosti o poreznoj politici, porezu na dohodak, prednostima koje im se pružaju te se ispituje njihovo mišljenje. Istražuje se kako reofirma poreza na dohodak može doprinijeti poticaju zapošljavanja i očuvanju ekonomske stabilnosti u Republici Hrvatskoj. U nastavku će biti razmotreni ključni elementi ovog poglavlja, a to su osobni odbitak, obračun plaće za mlade osobe i potencijalni prijedlozi za buduću poreznu reformu.

4.1. Osobni odbitak

Prema Poreznoj upravi, neoporezivi dio prihoda poreznog obveznika je osobni odbitak. To je iznos koji se oduzima od ukupnog prihoda osobe pri izračunu poreza na dohodak. Vrsta je olakšice ili umanjenja koje smanjuje iznos dohotka na koji se primjenjuje porez. Osobni odbitak ima za svrhu uzeti u obzir osnovne životne troškove i obveze pojedinca te smanjiti ukupan porezni teret na dohodak. Iznos osnovnog osobnog odbitka je 331,81 eura (2.500,00 kuna).

Osobni odbitak funkcionira na sljedeći način:

- Osnovica za porez: Osnovica za porez je ukupni prihod osobe prije nego što se primijene porezne stope. Ova osnovica obuhvaća sve izvore prihoda, kao što su plaće, honorari, prihod od samostalne djelatnosti, kamate, dividende itd.
- Osobni odbitak: Osobni odbitak je iznos koji se oduzima od osnovice za porez prije nego što se primijene porezne stope. To je iznos koji se osoba oslobađa plaćanja poreza. Osobni odbitak obično ovisi o različitim faktorima kao što su bračni status, broj članova obitelji, starost i drugi osobni uvjeti.
- Izračun poreza: Nakon što se od osnovice za porez oduzme osobni odbitak, dobiva se osnovica na koju se primjenjuju odgovarajuće porezne stope. To rezultira konačnim iznosom poreza koji osoba treba platiti.

Cilj osobnog odbitka je smanjenje poreznog opterećenja za pojedince s nižim i srednjim prihodima te uzeti u obzir osnovne troškove života. Može biti različit za različite skupine građana (mladi radnici, umirovljenici ili osobe s invaliditetom), a u nastavku se nalaze podatci prikupljeni iz Porezne uprave.

Osobni odbitak prema Poreznoj upravi 2023. godine definiran je na sljedeći način:

- Osnovni osobni odbitak* – **koeficijent 1,6 – 530,90 €** (4.000,00 kn)
- Uzdržavani članovi uže obitelji i bivši bračni partner za kojeg se plaća alimentacija – **koeficijent 0,7 – 232,27 €** (1.750,00 kn)

Kod prvog primjera iznosa osnovnog osobnog odbitka koeficijent 1,6 znači da se iznos osnovnog osobnog odbitka množi s tim koeficijentom kako bi se odredio ukupni osobni odbitak koji se odvaja od ukupnog dohotka prije nego što se izračuna porez na dohodak. U slučaju navedenog iznosa od 530,90 €, ako se koristi s koeficijentom 1,6, ukupni osobni odbitak iznosio bi 849,44 € (530,90 € * 1,6). Ovaj iznos se zatim oduzima od ukupnog godišnjeg dohotka prije nego što se primjenjuju porezne stope kako bi se izračunao konačni porez na dohodak.

U tablici 1. se nalaze podatci o osobnom odbitku za djecu prikupljeni iz Porezne uprave iz 2023. godine.

Tablica 2. Osobni odbitak prema Poreznoj upravi 2023. godine

Dijete	Koeficijent	Mjesečna svota
Prvo	0,7	232,27 € (1.750,00 kn)
Drugo	1,0	331,81 € (2.500,00 kn)
Treće	1,4	464,53 € (3.500,00 kn)
Četvrto	1,9	630,44 € (4.750,00 kn)
Peto	2,5	829,53 € (6.250,00 kn)
Šesto	3,2	1.601,79 € (8.000,00 kn)
Sedmo	4,0	1.327,24 € (10.000,00 kn)
Osmo	4,9	1.625,87 € (12.250,00 kn)
Deveto*	5,9	1.957,68 € (14.750,00 kn)

Izvor: izrada autora prema Poreznoj upravi 2023. godine

U nastavku na slici 5. se nalaze posebna objašnjenja za računice označene zvjezdicom (*).

Slika 2. Posebna računica osnovnog osobnog odbitka. devetog djeteta pa nadalje i poreznog obveznika i svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakim djetetom s invaliditetom 100% koji imaju pravo na tuđu pomoć i njegu

¹ Mjesečni osnovni osobni odbitak se izračunava kao koeficijent 1,6 osnovice osobnog odbitka (1,6 x 331,81 euro = 530,90 eura) odnosno (1,6 x 2.500,00 kn = 4.000,00 kn)

² Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava se za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete

³ U ovim slučajevima porezni obveznik ne može za sebe koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,4), niti za uzdržavanu osobu

Izvor: Porezna uprava

- Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom – **koeficijent 0,4 – 132,72 €** (1.000,00 kn)
- Porezni obveznik I svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu* – **koeficijent 1,5 – 497,72 €** (3.750.00 kn)

Što se tiče uzdržavanih članova uže obitelji, računaju se: bračni partner, roditelji poreznog obveznika, maćehe ili očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, djeca koja su već započela raditi, kao i punoljetne osobe koje je porezni obveznik imenovao skrbnikom prema posebnom zakonu.

Pod djecu spadaju: potomci koje uzdržavaju roditelji, maćehe ili očusi, posvojitelji, udomitelji i skrbnici. Također, djeca koja su završila redovno školovanje, ali još nisu počela raditi, također se smatraju djecom (Porezna uprava, 2023).

Osobama s invaliditetom ubrajaju se fizičke osobe – bilo sami porezni obveznik ili članovi njegove uže obitelji te uzdržavana djeca. Osobe s invaliditetom moraju biti potvrđene rješenjem temeljem propisa o raznim aspektima, poput mirovinskog osiguranja, zaštite vojnih i civilnih invalida rata, socijalne skrbi i drugih relevantnih područja.

U slučaju da porezni obveznik koristi povećani osobni odbitak zbog 100%-tnog invaliditeta ili prava na tuđu pomoć i njegu za sebe ili uzdržavane osobe, faktor 1,5, neće moći koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,4) za sebe ili istu uzdržavanu osobu.

4.2. Obračun plaće mladoj osobi

Obračun plaće mladoj osobi u Republici Hrvatskoj uključuje niz koraka i elemenata koji se primjenjuju kako bi se odredila isplata radnika. U poreznom kontekstu, termin "mlada osoba" često se koristi za označavanje poreznih politika, poreznih olakšica ili drugih mjera koje se primjenjuju na osobe u određenoj dobnoj skupini. Na primjer, neka zemlja može imati posebne porezne olakšice ili niže stope poreza za mlade ljude kako bi ih potaknula na zapošljavanje ili osigurala bolje uvjete za njihovo financijsko osamostaljivanje. Ovi koraci uključuju

određivanje bruto iznosa plaće, obračun doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te poreza na dohodak. Osnovnih elemenata obračuna plaće za mladu osobu u Hrvatskoj su:

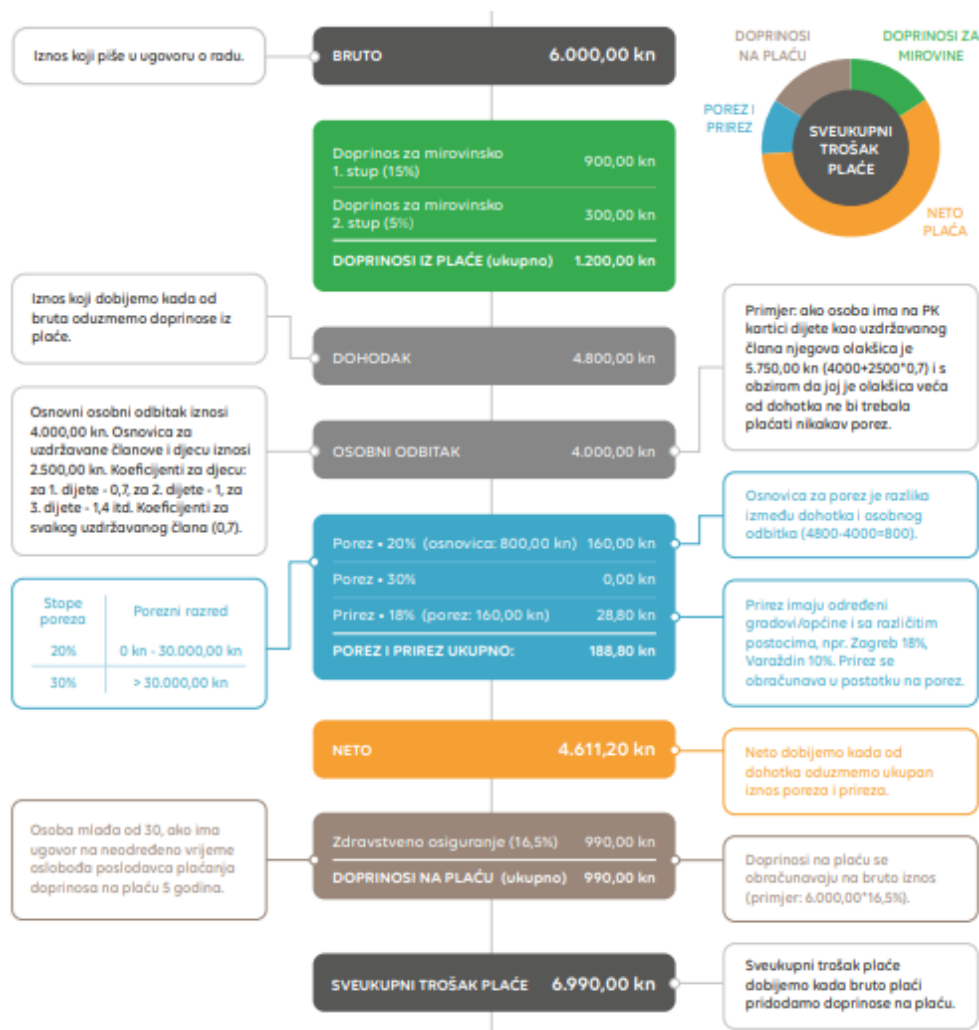
- Bruto plaća: Bruto plaća predstavlja iznos koji radnik prima prije svih odbitaka. To je ukupan iznos koji poslodavac isplaćuje radniku za njegov rad. Bruto plaća može uključivati osnovnu plaću, dodatke, bonusi i druge primitke.
- Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje: Poslodavac je dužan obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje na temelju bruto plaće radnika. Ovi doprinosi osiguravaju buduću mirovinu i zdravstvenu skrb radnika.
- Porez na dohodak: Porez na dohodak obračunava se na temelju bruto plaće, pri čemu se primjenjuju porezne stope i osobni odbitak. Osobni odbitak je iznos koji se ne oporezuje i ovisi o bračnom statusu, broju uzdržavanih članova obitelji itd.
- Neto plaća: Neto plaća je iznos koji radnik stvarno prima na račun, nakon što se odbiju doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te porez na dohodak. To je iznos koji radnik može koristiti za svoje svakodnevne potrebe.
- Dodaci i porezi na specifične primanja: Ovisno o specifičnim okolnostima, mogu se primjenjivati dodaci ili porezi na posebna primanja kao što su noćni rad, prekovremeni rad, prigodni darovi itd.
- Isplate i porezi za mlade radnike: U nekim slučajevima, mlađi radnici (npr. studenti ili praktikanti) mogu imati određene porezne olakšice ili niže stope doprinosa, ali ovisno o specifičnim zakonima i pravilima.

U odnosu na ostale zaposlenike mlade osobe obično mogu imati povoljniji osobni odbitak od drugih zaposlenika. To znači da im se od ukupnog bruto prihoda odbija veći iznos prije nego što se izračuna porez na dohodak. Također posebne porezne stope u nekim slučajevima i olakšice za zapošljavanje mladih (poticaji, olakšice za obrazovanje i usavršavanje, državne potpore) i npr. doprinosi za socijalno osiguranje – studenti ili osobe koje se tek zapošljavaju (Jelčić i Jelčić, 1998).

u Republici Hrvatskoj osobe mlađe od 30 godina koje imaju ugovor o radu na neodređeno vrijeme mogu biti oslobođene od plaćanja određenih doprinosa na plaću, i to tijekom razdoblja od 5 godina od potpisivanja ugovora. Ovo je jedna od politika koja se primjenjuje kako bi se potaknulo zapošljavanje mladih radnika. Na slici 6. se nalazi primjer takve politike. Odnosi se

na dob zaposlenika, radnici koji su mlađi od 30 godina ispunjavaju taj uvjed, imaju ugovor na neodređeno vrijeme (imaju dugoročnu i stabilnu zaposlenost kod poslodavca, što je često smatrano povoljnijim oblikom zapošljavanja u odnosu na privremene ugovore ili ugovore na određeno vrijeme), oslobođeni su od plaćanja doprinosa (poslodavac ne mora plaćati određene doprinose za mladog radnika tijekom tog razdoblja) te time mlade osobe koje ispunjavaju sve navedeno mogu koristiti to oslobođenje od plaćanja doprinosa na plaću tijekom razdoblja od 5 godina od potpisivanja ugovora o radu na neodređeno vrijeme. Cilj ove politike jest potaknuti zapošljavanje mladih i pružiti im veću financijsku sigurnost u početnim fazama karijere. Osim toga, poslodavci mogu imati koristi od smanjenja troškova radne snage tijekom tog razdoblja.

Slika 3. Primjer obračuna plaće

Izvor: <https://fairnet.hr/wp-content/uploads/2021/06/obracun-place-2021.pdf>

Na slici 6. se nalazi najčešći primjer obračuna za bruto iznos od 796,69 € (6.000,00 kn) za osobu bez uzdržanih članova iz Zagreba. Obrasci obračuna plaće su složeni i ovise o mnogim faktorima. Pravilno i točno obračunavanje plaća važno je kako za poslodavce tako i za radnike. Stoga se preporučuje suradnja s profesionalcima ili računovodstvenim službama kako bi se osiguralo poštivanje svih zakonskih propisa i ispravan obračun plaća.

5. ISTRAŽIVANJE

U nastavku poglavlja “Istraživanje” se nalaze 3 potpoglavlja gdje je obuhvaćena metodologija istraživanja, uzorak istraživanja te rezultati istraživanja koje je provedeno među mladim zaposlenim osobama do 30 godina.

5.1. Metodologija istraživanja

U ovom istraživanju, primijenjene su metode analize i sinteze kao znanstvene istraživačke tehnike. Korišteni su sekundarni izvori podataka, uključujući informacije iz internetskih izvora, relevantne stručne literature i članaka iz znanstvenih i stručnih časopisa specifično u vezi s oporezivanjem dohotka mladih u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji. Dodatno, relevantne online baze podataka poput Google znalca, HRČAK-a, NSK-a i sličnih su iskorišteni za prikupljanje relevantnih informacija.

U segmentu završnog dijela rada koji fokusira na stavove sudionika istraživanja, informacije su prikupljene putem provedbe internetske ankete, s ciljem ispitivanja mišljenja pojedinaca o oporezivanju dohotka mladih u Republici Hrvatskoj. Za izradu internetske ankete korišten je Google Obrazac. Poveznica prema anketi poslana je na nekoliko društvenih mreža poput Facebooka, Whatsapp, Vibera i mail adrese. Ukupno je zaprimljeno 440 odgovora, što čini zadovoljavajući broj sudionika, omogućujući da se zaključci izvedeni iz istraživanja smatraju relevantnima.

Za pripremu dijelova rada u kojima su opisani i interpretirani odgovori sudionika, primijenjena je znanstveno-istraživačka tehnika statističke analize unutar računalnog programa MS Excel.

5.2. Uzorak istraživanja

Izvor osnovnih podataka predstavlja anketni upitnik koji se sastoji od 15 pitanja, raspoređenih u dvije različite kategorije. Pitanja prve kategorije služe za prikupljanje općih informacija o

sudionicima istraživanja i djeluju kao nezavisne varijable istraživanja. Formulirana su kao pitanja s fiksnim odgovorima u višestrukom izboru. S druge strane, pitanja druge kategorije su usmjerena na tematiku istraživanja te omogućuju sudionicima da izraze vlastita stajališta o oporezivanju dohotka mladih u Republici Hrvatskoj, kao i o trenutnom stanju u toj državi u usporedbi s drugim zemljama Europske unije.

5.3. Rezultati istraživanja

Nezavisne varijable istraživanja predstavljaju upitnike od 1 do 3, odnosno aspekti poput spola, dobi i razine obrazovanja. S druge strane, zavisne varijable obuhvaćaju pitanja od 4 do 15. Analiza ovih varijabli otkriva karakteristike uzorka ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju. Tablica 2. prikazuje razdiobu ispitanika prema spolu i godinama prema pitanju jesu li svjesni poreznih olakšica i poticaja koji su dostupni mladima u Republici Hrvatskoj. Prema iskazanoj tablici, ženskih odgovora je zaprimljeno u većoj količini, točnije čak 83,18% dok muški odgovori čine tek 16,82% odgovora. Kod muške populacije u svakoj dobnoj skupini su većinski upoznati s pojmom poreznih olakšica, ali nemaju dovoljna znanja o istom, a i kod ženske populacije prevladava identična situacija gdje su većinski informirani, ali bez dovoljno informacija.

Tablica 3. Razdioba ispitanika po spolu i godinama prema pitanju "Jeste li svjesni/na poreznih olakšica ili poticaja koji su dostupni mladima u Republici Hrvatskoj?"

Stupanj slaganja – dob, spol	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
18-21 godina	18	4,09%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	1	0,23%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	9	2,05%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	8	1,82%
22-24 godine	27	6,14%

a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	3	0,68%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	18	4,09%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	6	1,36%
25-27 godina	16	3,64%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	5	1,14%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	9	2,05%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	2	0,45%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	3	0,68%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	7	1,59%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	3	0,68%
Ženski	366	83,18%
18-21 godina	41	9,32%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	8	1,82%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	24	5,45%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	9	2,05%
22-24 godine	77	17,50%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	11	2,50%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	46	10,45%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	20	4,55%
25-27 godina	118	26,82%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	21	4,77%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	63	14,32%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	34	7,73%
28-30 godina	130	29,55%
a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima	29	6,59%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	74	16,82%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	27	6,14%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Tablica 3. prikazuje razdiobu ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja prema pitanju smatraju li da su porezi na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj pravedni. Ženska većina populacije, kod koje je najviše završilo diplomski studij, su najviše izjasnile da nisu sigurne je li pravedno u postotku od 11,82% dok je muška populacija, kod koje je većina (provedenih ispitanika) završila srednju školu kao najviši stupanj obrazovanja odgovorila da također nisu sigurni. Kod oba spola idući odgovor s najvećim postotkom je da su “da, donekle pravedni”.

Tablica 4. Razdioba ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da su porezi na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj pravedni?"

Stupanj slaganja - spol, stupanj obrazovanja	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
Osnovna škola	5	1,14%
a) Da, vrlo pravedni	1	0,23%
b) Da, donekle pravedni	1	0,23%
c) Nepravedni	1	0,23%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
Srednja škola	25	5,68%
a) Da, vrlo pravedni	2	0,45%
b) Da, donekle pravedni	8	1,82%
c) Nepravedni	6	1,36%
d) Nisam siguran/a	9	2,05%
Preddiplomski studij	23	5,23%
a) Da, vrlo pravedni	5	1,14%
b) Da, donekle pravedni	5	1,14%
c) Nepravedni	7	1,59%
d) Nisam siguran/a	6	1,36%
Viša škola	6	1,36%
b) Da, donekle pravedni	2	0,45%

c) Nepravedni	2	0,45%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
Diplomski studij	8	1,82%
a) Da, vrlo pravedni	3	0,68%
b) Da, donekle pravedni	1	0,23%
c) Nepravedni	4	0,91%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	7	1,59%
b) Da, donekle pravedni	1	0,23%
c) Nepravedni	4	0,91%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
Ženski	366	83,18%
Osnovna škola	5	1,14%
a) Da, vrlo pravedni	1	0,23%
b) Da, donekle pravedni	1	0,23%
d) Nisam siguran/a	3	0,68%
Srednja škola	105	23,86%
a) Da, vrlo pravedni	5	1,14%
b) Da, donekle pravedni	20	4,55%
c) Nepravedni	41	9,32%
d) Nisam siguran/a	39	8,86%
Prediplomski studij	86	19,55%
a) Da, vrlo pravedni	1	0,23%
b) Da, donekle pravedni	25	5,68%
c) Nepravedni	20	4,55%
d) Nisam siguran/a	40	9,09%
Viša škola	17	3,86%
a) Da, vrlo pravedni	4	0,91%
b) Da, donekle pravedni	7	1,59%

c) Nepravedni	4	0,91%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
Diplomski studij	136	30,91%
a) Da, vrlo pravedni	6	1,36%
b) Da, donekle pravedni	45	10,23%
c) Nepravedni	33	7,50%
d) Nisam siguran/a	52	11,82%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	17	3,86%
a) Da, vrlo pravedni	3	0,68%
b) Da, donekle pravedni	2	0,45%
c) Nepravedni	5	1,14%
d) Nisam siguran/a	7	1,59%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Tablica 4. prikazuje razdiobu ispitanika prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju o upoznatosti s trenutnim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj. Prema tom, najviše odgovora su dale osobe koje su završile diplomski studij (144 osobe) te u tom udjelu su u dobi od 28 do 30 godina donekle upoznati s trenutnim poreznim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj. Iduća skupina koja je imala nešto manje odgovora (130) jesu osobe sa završenom srednjom školom te u tom kontekstu su osobe od 22 do 24 godine također donekle upoznate sa sustavom.

Tablica 5. Razdioba ispitanika prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Jeste li upoznati s trenutnim poreznim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj?"

Stupanj slaganja – dob, stupanj obrazovanja	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Osnovna škola	10	2,27%
18-21 godina	5	1,14%

a) Da, vrlo dobro	3	0,68%
c) Ne, nisam upoznat/a	2	0,45%
22-24 godine	1	0,23%
b) Da, donekle	1	0,23%
25-27 godina	1	0,23%
b) Da, donekle	1	0,23%
28-30 godina	3	0,68%
b) Da, donekle	1	0,23%
c) Ne, nisam upoznat/a	2	0,45%
Srednja škola	130	29,55%
18-21 godina	35	7,95%
a) Da, vrlo dobro	2	0,45%
b) Da, donekle	14	3,18%
c) Ne, nisam upoznat/a	19	4,32%
22-24 godine	36	8,18%
a) Da, vrlo dobro	5	1,14%
b) Da, donekle	24	5,45%
c) Ne, nisam upoznat/a	7	1,59%
25-27 godina	33	7,50%
a) Da, vrlo dobro	8	1,82%
b) Da, donekle	20	4,55%
c) Ne, nisam upoznat/a	5	1,14%
28-30 godina	26	5,91%
a) Da, vrlo dobro	4	0,91%
b) Da, donekle	14	3,18%
c) Ne, nisam upoznat/a	8	1,82%
Preddiplomski studij	109	24,77%
18-21 godina	13	2,95%
a) Da, vrlo dobro	3	0,68%

b) Da, donekle	5	1,14%
c) Ne, nisam upoznat/a	5	1,14%
22-24 godine	49	11,14%
a) Da, vrlo dobro	8	1,82%
b) Da, donekle	24	5,45%
c) Ne, nisam upoznat/a	17	3,86%
25-27 godina	34	7,73%
a) Da, vrlo dobro	11	2,50%
b) Da, donekle	12	2,73%
c) Ne, nisam upoznat/a	11	2,50%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, vrlo dobro	2	0,45%
b) Da, donekle	10	2,27%
c) Ne, nisam upoznat/a	1	0,23%
Viša škola	23	5,23%
18-21 godina	3	0,68%
a) Da, vrlo dobro	1	0,23%
b) Da, donekle	1	0,23%
c) Ne, nisam upoznat/a	1	0,23%
22-24 godine	4	0,91%
a) Da, vrlo dobro	1	0,23%
b) Da, donekle	3	0,68%
25-27 godina	7	1,59%
b) Da, donekle	4	0,91%
c) Ne, nisam upoznat/a	3	0,68%
28-30 godina	9	2,05%
a) Da, vrlo dobro	5	1,14%
b) Da, donekle	3	0,68%
c) Ne, nisam upoznat/a	1	0,23%

Diplomski studij	144	32,73%
22-24 godine	13	2,95%
a) Da, vrlo dobro	4	0,91%
b) Da, donekle	7	1,59%
c) Ne, nisam upoznat/a	2	0,45%
25-27 godina	55	12,50%
a) Da, vrlo dobro	11	2,50%
b) Da, donekle	36	8,18%
c) Ne, nisam upoznat/a	8	1,82%
28-30 godina	76	17,27%
a) Da, vrlo dobro	11	2,50%
b) Da, donekle	54	12,27%
c) Ne, nisam upoznat/a	11	2,50%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	24	5,45%
18-21 godina	3	0,68%
a) Da, vrlo dobro	2	0,45%
c) Ne, nisam upoznat/a	1	0,23%
22-24 godine	1	0,23%
b) Da, donekle	1	0,23%
25-27 godina	4	0,91%
a) Da, vrlo dobro	1	0,23%
b) Da, donekle	2	0,45%
c) Ne, nisam upoznat/a	1	0,23%
28-30 godina	16	3,64%
a) Da, vrlo dobro	2	0,45%
b) Da, donekle	7	1,59%
c) Ne, nisam upoznat/a	7	1,59%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

U Tablici 5. prikazana je razdioba ispitanika prema spolu i dobi i pitanju smatraju li da su porezne olakšice/poticaji za mlade dovoljni da potaknu zapošljivost i razvoj tih osoba. I muška populacija i ženska populacija u bilo kojoj dobi većinski generalno smatra da nisu dovoljni poticaji i porezne olakšice.

Tablica 6. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da su porezne olakšice ili poticaji za mlade dovoljni da potaknu njihovu zapošljivost i razvoj?"

Stupanj slaganja – dob, spol	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
18-21 godina	18	4,09%
a) Da, vrlo su dovoljni	3	0,68%
b) Da, donekle su dovoljni	6	1,36%
c) Ne, nisu dovoljni	4	0,91%
d) Nisam siguran/a	5	1,14%
22-24 godine	27	6,14%
a) Da, vrlo su dovoljni	3	0,68%
b) Da, donekle su dovoljni	7	1,59%
c) Ne, nisu dovoljni	15	3,41%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
25-27 godina	16	3,64%
a) Da, vrlo su dovoljni	5	1,14%
b) Da, donekle su dovoljni	3	0,68%
c) Ne, nisu dovoljni	6	1,36%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, vrlo su dovoljni	1	0,23%
b) Da, donekle su dovoljni	3	0,68%

c) Ne, nisu dovoljni	7	1,59%
d) Nisam siguran/a	2	0,45%
Ženski	366	83,18%
18-21 godina	41	9,32%
a) Da, vrlo su dovoljni	4	0,91%
b) Da, donekle su dovoljni	8	1,82%
c) Ne, nisu dovoljni	18	4,09%
d) Nisam siguran/a	11	2,50%
22-24 godine	77	17,50%
a) Da, vrlo su dovoljni	4	0,91%
b) Da, donekle su dovoljni	15	3,41%
c) Ne, nisu dovoljni	40	9,09%
d) Nisam siguran/a	18	4,09%
25-27 godina	118	26,82%
a) Da, vrlo su dovoljni	7	1,59%
b) Da, donekle su dovoljni	29	6,59%
c) Ne, nisu dovoljni	63	14,32%
d) Nisam siguran/a	19	4,32%
28-30 godina	130	29,55%
a) Da, vrlo su dovoljni	7	1,59%
b) Da, donekle su dovoljni	24	5,45%
c) Ne, nisu dovoljni	75	17,05%
d) Nisam siguran/a	24	5,45%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

U tablici 6. su mišljenja različita, kako po spolu, tako po dobi prema pitanju je li visina poreza na dohodak za mlade previsoka, premala ili je prihvatljiva. Podijeljeno je gotovo pa na trećine. Kod muške populacije, dobna skupina od 18-21 smatra da je prihvatljiva, 22-24 godine smatra da je previsoka, 25-27 godina da je prihvatljiva, a 28-30 godina da je previsoka u većini. Kod

ženske populacije svaka dobna skupina u većini smatra da je visina poreza na dohodak za mlade previsoka.

Tablica 7. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da je visina poreza na dohodak za mlade previsoka, premala ili prihvatljiva?"

Stupanj slaganja – spol, dob	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
18-21 godina	18	4,09%
a) Previsoka	6	1,36%
b) Premala	3	0,68%
c) Prihvatljiva	9	2,05%
22-24 godine	27	6,14%
a) Previsoka	16	3,64%
b) Premala	6	1,36%
c) Prihvatljiva	5	1,14%
25-27 godina	16	3,64%
a) Previsoka	4	0,91%
b) Premala	5	1,14%
c) Prihvatljiva	7	1,59%
28-30 godina	13	2,95%
a) Previsoka	5	1,14%
b) Premala	4	0,91%
c) Prihvatljiva	4	0,91%
Ženski	366	83,18%
18-21 godina	41	9,32%
a) Previsoka	19	4,32%
b) Premala	10	2,27%

c) Prihvatljiva	12	2,73%
22-24 godine	77	17,50%
a) Previsoka	42	9,55%
b) Premala	14	3,18%
c) Prihvatljiva	21	4,77%
25-27 godina	118	26,82%
a) Previsoka	59	13,41%
b) Premala	15	3,41%
c) Prihvatljiva	44	10,00%
28-30 godina	130	29,55%
a) Previsoka	80	18,18%
b) Premala	16	3,64%
c) Prihvatljiva	34	7,73%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Tablica 7. se bavi pitanjem o oslobađanju poreza na dohodak za određeno razdoblje poslije završetka školovanja radi poticanja zapošljavanja i prikazana je razdioba prema dobi i stupnju obrazovanja. Prema rezultatima, punoljetne osobe kojima je najviši stupanj obrazovanja osnovna škola (njih je najmanje ispitanika, svega 10) u većini smatraju da bi možda to bilo potrebno, dok se mali dio slaže da definitivno jest i još jedan mali dio da nije potrebno (najmlađa dobna populacija ispitanika). Oni sa stečenom samo srednjom školom (130 ispitanika) u svakoj dobnoj skupini potvrđuju čvrsto da se slažu kako bi definitivno trebalo uvesti. Ispitanika kojih je najviše su oni sa završenim diplomskim studijem (144) i oni također potvrđuju prethodno izrečeno, svaka dobna skupina (od 22-24 do 28-30 godina) većinski je glasovala za definitivno oslobađanje od poreza na dohodak za određeno razdoblje nakon završetka školovanja kako bi se potaklo zapošljavanje.

Tablica 8. Razdioba pitanja prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da bi se mlade trebalo osloboditi poreza na dohodak za određeno razdoblje nakon završetka školovanja radi poticanja zapošljavanja?"

Stupanj slaganja – dob, stupanj obrazovanja	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Osnovna škola	10	2,27%
18-21 godina	5	1,14%
a) Da, definitivno	1	0,23%
b) Da, možda	1	0,23%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	3	0,68%
22-24 godine	1	0,23%
a) Da, definitivno	1	0,23%
25-27 godina	1	0,23%
b) Da, možda	1	0,23%
28-30 godina	3	0,68%
a) Da, definitivno	3	0,68%
Srednja škola	130	29,55%
18-21 godina	35	7,95%
a) Da, definitivno	21	4,77%
b) Da, možda	9	2,05%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	5	1,14%
22-24 godine	36	8,18%
a) Da, definitivno	24	5,45%
b) Da, možda	10	2,27%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	2	0,45%
25-27 godina	33	7,50%
a) Da, definitivno	22	5,00%
b) Da, možda	6	1,36%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	5	1,14%

28-30 godina	26	5,91%
a) Da, definitivno	19	4,32%
b) Da, možda	4	0,91%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	3	0,68%
Preddiplomski studij	109	24,77%
18-21 godina	13	2,95%
a) Da, definitivno	6	1,36%
b) Da, možda	3	0,68%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	4	0,91%
22-24 godine	49	11,14%
a) Da, definitivno	38	8,64%
b) Da, možda	9	2,05%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	2	0,45%
25-27 godina	34	7,73%
a) Da, definitivno	21	4,77%
b) Da, možda	5	1,14%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	8	1,82%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, definitivno	8	1,82%
b) Da, možda	5	1,14%
Viša škola	23	5,23%
18-21 godina	3	0,68%
b) Da, možda	1	0,23%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	2	0,45%
22-24 godine	4	0,91%
a) Da, definitivno	2	0,45%
b) Da, možda	1	0,23%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	1	0,23%
25-27 godina	7	1,59%

b) Da, možda	3	0,68%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	4	0,91%
28-30 godina	9	2,05%
a) Da, definitivno	4	0,91%
b) Da, možda	2	0,45%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	3	0,68%
Diplomski studij	144	32,73%
22-24 godine	13	2,95%
a) Da, definitivno	12	2,73%
b) Da, možda	1	0,23%
25-27 godina	55	12,50%
a) Da, definitivno	37	8,41%
b) Da, možda	12	2,73%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	6	1,36%
28-30 godina	76	17,27%
a) Da, definitivno	52	11,82%
b) Da, možda	14	3,18%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	10	2,27%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	24	5,45%
18-21 godina	3	0,68%
b) Da, možda	3	0,68%
22-24 godine	1	0,23%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	1	0,23%
25-27 godina	4	0,91%
a) Da, definitivno	1	0,23%
b) Da, možda	2	0,45%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	1	0,23%
28-30 godina	16	3,64%
a) Da, definitivno	7	1,59%

b) Da, možda	3	0,68%
c) Ne, ne smatram da je to potrebno	6	1,36%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

U tablici 8. se nalazi razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju o svjesnosti poreznih obveza koje proizlaze iz samozapošljavanja kao mlada osoba. Muška dobna skupina od 18-21 godine nije svjesna takvih obveza, skupina 22-24 godine je samo donekle upoznata, 25-27 godina imaju jednak broj odgovora za doneklu upoznatost i nesvjesnost tih obveza, a 28-30 godina su također samo donekle upoznati. Ženska dobna skupina od 18-21 godine uopće u većini nije upoznata, 22-24 godine su samo donekle upoznati, a nadalje od 25 do 30 godina nisu uopće svjesni tih obveza. Zaključno time, većina nije svjesna obveza koje proizlaze kada se samozapošljavaju, a najmanji dio je vrlo dobro upoznat s tim pojmom.

Tablica 9. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Jeste li svjesni/na poreznih obveza koje proizlaze iz samozapošljavanja kao mlada osoba?"

Stupanj slaganja – spol, dob	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
18-21 godina	18	4,09%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	3	0,68%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	4	0,91%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	11	2,50%
22-24 godine	27	6,14%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	7	1,59%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	13	2,95%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	7	1,59%
25-27 godina	16	3,64%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	4	0,91%

b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	6	1,36%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	6	1,36%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	4	0,91%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	5	1,14%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	4	0,91%
Ženski	366	83,18%
18-21 godina	41	9,32%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	5	1,14%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	13	2,95%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	23	5,23%
22-24 godine	77	17,50%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	12	2,73%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	34	7,73%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	31	7,05%
25-27 godina	118	26,82%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	18	4,09%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	39	8,86%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	61	13,86%
28-30 godina	130	29,55%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	21	4,77%
b) Da, donekle sam upoznat/a s njima	51	11,59%
c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza	58	13,18%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Tablica 9. se bavi pitanjem diferenciranosti oporezivanja mladih prema regijama ili gradovima Republike Hrvatske, a prema stupnju obrazovanja i dobi je obrađena tablica. Kod populacije s najvećim brojem ispitanima (diplomski studij) u svakoj dobnoj skupini prevladava odgovor

kako regije trebaju imati isti porezni tretman, ali samo nešto malo više od odgovora kako bi razlike ipak trebale postojati.

Tablica 10. Razdioba ispitanika prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da bi oporezivanje dohotka mladih trebalo biti diferencirano prema regijama ili gradovima u Republici Hrvatskoj?"

Stupanj slaganja – dob, stupanj obrazovanja	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Osnovna škola	10	2,27%
18-21 godina	5	1,14%
a) Da, razlike trebaju postojati	2	0,45%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	3	0,68%
22-24 godine	1	0,23%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	1	0,23%
25-27 godina	1	0,23%
a) Da, razlike trebaju postojati	1	0,23%
28-30 godina	3	0,68%
a) Da, razlike trebaju postojati	2	0,45%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	1	0,23%
Srednja škola	130	29,55%
18-21 godina	35	7,95%
a) Da, razlike trebaju postojati	11	2,50%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	24	5,45%
22-24 godine	36	8,18%
a) Da, razlike trebaju postojati	11	2,50%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	25	5,68%
25-27 godina	33	7,50%
a) Da, razlike trebaju postojati	14	3,18%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	19	4,32%

28-30 godina	26	5,91%
a) Da, razlike trebaju postojati	9	2,05%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	17	3,86%
Preddiplomski studij	109	24,77%
18-21 godina	13	2,95%
a) Da, razlike trebaju postojati	4	0,91%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	9	2,05%
22-24 godine	49	11,14%
a) Da, razlike trebaju postojati	23	5,23%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	26	5,91%
25-27 godina	34	7,73%
a) Da, razlike trebaju postojati	12	2,73%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	22	5,00%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, razlike trebaju postojati	4	0,91%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	9	2,05%
Viša škola	23	5,23%
18-21 godina	3	0,68%
a) Da, razlike trebaju postojati	2	0,45%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	1	0,23%
22-24 godine	4	0,91%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	4	0,91%
25-27 godina	7	1,59%
a) Da, razlike trebaju postojati	1	0,23%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	6	1,36%
28-30 godina	9	2,05%
a) Da, razlike trebaju postojati	2	0,45%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	7	1,59%
Diplomski studij	144	32,73%

22-24 godine	13	2,95%
a) Da, razlike trebaju postojati	5	1,14%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	8	1,82%
25-27 godina	55	12,50%
a) Da, razlike trebaju postojati	16	3,64%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	39	8,86%
28-30 godina	76	17,27%
a) Da, razlike trebaju postojati	34	7,73%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	42	9,55%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	24	5,45%
18-21 godina	3	0,68%
a) Da, razlike trebaju postojati	2	0,45%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	1	0,23%
22-24 godine	1	0,23%
a) Da, razlike trebaju postojati	1	0,23%
25-27 godina	4	0,91%
a) Da, razlike trebaju postojati	1	0,23%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	3	0,68%
28-30 godina	16	3,64%
a) Da, razlike trebaju postojati	6	1,36%
b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman	10	2,27%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Upoznatost mladih s postojanjem poreznih olakšica za mlade poduzetnike u Republici Hrvatskoj se nalazi u tablici 10. koja je razrađena prema spolu i dobi. Prema analizi, u najmlađoj dobnoj skupini kod oba spola su većinom ili samo čuli za to ili nisu svjesni postojanja istih. Dobna skupina od 22-24 godine su također većinom čuli, ali nemaju dodatna saznanja o istom, a ista stvar vrijedi i za ostatak dobnih skupina kod oba spola osim izuzetka dobne skupine 28-

30 godine gdje je ženska populacija jednakim brojem odgovora (55) označila da nisu svjesni postojanja olakšica ili da su čuli, ali opet bez dodatnih saznanja o istim.

Tablica 11. Razdioba ispitanika prema dobi i spolu prema pitanju " Jeste li upoznati s postojanjem poreznih olakšica za mlade poduzetnike u Republici Hrvatskoj?"

Stupanj slaganja – dob, spol	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
18-21 godina	59	13,41%
Muški	18	4,09%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	4	0,91%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	7	1,59%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	7	1,59%
Ženski	41	9,32%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	7	1,59%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	19	4,32%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	15	3,41%
22-24 godine	104	23,64%
Muški	27	6,14%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	7	1,59%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	15	3,41%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	5	1,14%
Ženski	77	17,50%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	12	2,73%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	39	8,86%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	26	5,91%
25-27 godina	134	30,45%
Muški	16	3,64%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	3	0,68%

b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	9	2,05%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	4	0,91%
Ženski	118	26,82%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	12	2,73%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	60	13,64%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	46	10,45%
28-30 godina	143	32,50%
Muški	13	2,95%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	6	1,36%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	5	1,14%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	2	0,45%
Ženski	130	29,55%
a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima	20	4,55%
b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja	55	12,50%
c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica	55	12,50%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Tablica 11. obuhvaća razdiobu ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja gdje se analiziraju rezultati pitanja o trenutnom poreznom teretu na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama Europske unije. S obzirom da je najviše zaprimljeno odgovora osoba s najvišim stupnjem obrazovanja diplomskog studija, muškarci su tu odgovorili da misle kako je viši u odnosu na većinu zemalja Europske unije, a žene su odgovorile kako nisu sigurne. Drugi najpopularniji stupanj obrazovanja jest srednja škola gdje su i muškarci i žene u većini odgovorili kako nisu sigurni je li niži, viši ili sličan u usporedbi s drugim zemljama Europske unije.

Tablica 12. Razdioba ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja prema pitanju "Kako biste ocijenili trenutni porezni teret na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama EU?"

Stupanj slaganja – spol, stupanj obrazovanja	Broj ispitanik	Broj ispitanika %
Osnovna škola	10	2,27%
Muški	5	1,14%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	2	0,45%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	2	0,45%
d) Nisam siguran/a	1	0,23%
Ženski	5	1,14%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	1	0,23%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	3	0,68%
Srednja škola	130	29,55%
Muški	25	5,68%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	6	1,36%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	4	0,91%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	3	0,68%
d) Nisam siguran/a	12	2,73%
Ženski	105	23,86%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	15	3,41%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	16	3,64%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	28	6,36%
d) Nisam siguran/a	46	10,45%
Preddiplomski studij	109	24,77%
Muški	23	5,23%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	8	1,82%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	5	1,14%

c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	7	1,59%
d) Nisam siguran/a	3	0,68%
Ženski	86	19,55%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	11	2,50%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	10	2,27%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	19	4,32%
d) Nisam siguran/a	46	10,45%
Viša škola	23	5,23%
Muški	6	1,36%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	3	0,68%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	2	0,45%
Ženski	17	3,86%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	5	1,14%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	7	1,59%
d) Nisam siguran/a	4	0,91%
Diplomski studij	144	32,73%
Muški	8	1,82%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	3	0,68%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	4	0,91%
Ženski	136	30,91%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	4	0,91%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	17	3,86%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	28	6,36%
d) Nisam siguran/a	87	19,77%
Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij	24	5,45%
Muški	7	1,59%

a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	1	0,23%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
d) Nisam siguran/a	4	0,91%
Ženski	17	3,86%
a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU	1	0,23%
b) Sličan je kao u većini zemalja EU	5	1,14%
c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU	5	1,14%
d) Nisam siguran/a	6	1,36%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

Prema obradi podataka u tablici 12. gdje su prikazani podatci spola i dobi osoba, ispitano je mišljenje o uvođenju porezne olakšice ili poticajima za mlade koji ostanu u ruralnim područjima Republike Hrvatske. Podatci prikazuju kako muški spol (osim najmlađe dobne skupine 18-21 godine koja smatra da to nije potrebno) najviše odgovora zaprima kako smatra da bi trebalo uvesti, a ženski spol u svakoj dobnoj skupini većinski smatra da bi ih trebalo uvesti.

Tablica 13. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da bi trebalo uvesti porezne olakšice ili poticaje za mlade koji se odluče ostati u ruralnim područjima u Republici Hrvatskoj?"

Stupanj slaganja – dob, spol	Broj ispitanika	Broj ispitanika %
Muški	74	16,82%
18-21 godina	18	4,09%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	4	0,91%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	10	2,27%
c) Nisam siguran/a	4	0,91%
22-24 godine	27	6,14%

a) Da, trebalo bi ih uvesti	19	4,32%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	8	1,82%
25-27 godina	16	3,64%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	8	1,82%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	6	1,36%
c) Nisam siguran/a	2	0,45%
28-30 godina	13	2,95%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	9	2,05%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	2	0,45%
c) Nisam siguran/a	2	0,45%
Ženski	366	83,18%
18-21 godina	41	9,32%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	27	6,14%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	6	1,36%
c) Nisam siguran/a	8	1,82%
22-24 godine	77	17,50%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	63	14,32%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	8	1,82%
c) Nisam siguran/a	6	1,36%
25-27 godina	118	26,82%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	90	20,45%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	14	3,18%
c) Nisam siguran/a	14	3,18%
28-30 godina	130	29,55%
a) Da, trebalo bi ih uvesti	108	24,55%
b) Ne, ne smatram da je to potrebno	16	3,64%
c) Nisam siguran/a	6	1,36%
UKUPNO:	440	100,00%

Izvor: osobno istraživanje i izrada autora

6. ZAKLJUČAK

U radu su analizirani ključni aspekti poreznog sustava Republike Hrvatske s posebnim fokusom na oporezivanje mladih te je provedeno istraživanje putem anketnog upitnika kod čak 440 ispitanika koji su zaposleni i imaju do 30 godina. Kroz analizu smjernica Europske unije, porezne politike, usklađenosti s europskim standardima te specifičnosti poreza na dohodak u Europske unije, rad je pružio dubinski uvid u složene porezne mehanizme koji utječu na mlade osobe u Republici Hrvatskoj. Kroz temeljitu analizu karakteristika poreza na dohodak, definicije poreznog obveznika te izvora dohotka, rad je rasvijetlio važne pojedinosti koje oblikuju porezni teret mladih radnika. Kroz usporedbu s pravilima i smjericama Europske unije, istaknute su razlike i sličnosti u oporezivanju dohotka mladih unutar šireg europskog konteksta, a u završnom poglavlju su ispitanici na području Republike Hrvatske iznijeli vlastito mišljenje o informiranosti porezne politike u Republike Hrvatske i Europske unije.

Posebna pažnja posvećena je temeljnim odrednicama poreza na dohodak za mlade, relevantnim za oporezivanje plaća, budući da je i sam naslov rada “Oporezivanje dohotka mladih u Republici Hrvatskoj” i anketni upitnik je sastavljen na temelju teme. Proučavani su elementi kao što su osobni odbitak te specifičnosti obračuna plaće za ovu populaciju. U radu je istaknuta važnost osobnog odbitka kao mehanizma koji ublažava porezno opterećenje mladih radnika te se analizirao utjecaj ovog faktora na konačni iznos poreza koji se plaća. Dodatno, rad je prepoznao važnost potencijalnih reformi poreznog sustava kako bi se unaprijedila pravednost i ekonomska motivacija mladih za aktivno sudjelovanje na tržištu rada. Prijedlog reforme naglasio je potrebu za kontinuiranim prilagodbama poreznih politika kako bi se odgovorilo na dinamične promjene u društvu i gospodarstvu te se potaknulo održivo zapošljavanje mladih.

Ovaj rad je pružio dublji uvid u porezni okvir Republike Hrvatske koji se odnosi na mlade radnike te je istaknuo ključne aspekte kao što su osobni odbitak i obračun plaće. Također se ukazuje na potrebu za promišljenim reformama koje će osigurati pravičnost i poticati ekonomski napredak mladih unutar konteksta evoluirajućih europskih i nacionalnih poreznih politika.

U zaključku istraživanja provedenog među zaposlenim mladim osobama do 30 godina u Republici Hrvatskoj, ističe se duboka analiza stavova, percepcija i svijesti mladih o poreznim

pitanjima koja utječu na njihove dohotke i zapošljivost. Ovo istraživanje je doprinijelo boljem razumijevanju njihovog stajališta prema trenutnom poreznom sustavu i potrebama za promjenama u kontekstu poreza na dohodak. Nalazi istraživanja pokazuju da većina sudionika ima barem donekle razumijevanje trenutnog poreznog sustava za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj. Međutim, postojeća percepcija pravednosti poreza među mladima nije jednoznačna, s velikim udjelom onih koji smatraju da su porezi nepravedni ili nisu sigurni u svoje stavove. Sudionici istraživanja pokazuju različitu svijest o poreznim olakšicama i poticajima dostupnim mladima, pri čemu većina čuje o njima, ali detaljna znanja variraju. Ujedno, percepcija o dovoljnosti tih olakšica za poticanje zapošljivosti i razvoja mladih također je podijeljena, pri čemu značajan dio smatra da nisu dovoljni. Važno je primijetiti da velika većina sudionika podržava ideju oslobađanja mladih od poreza na dohodak nakon završetka školovanja radi poticanja zapošljavanja. Također, postoji izražena potreba za boljom informiranošću mladih o poreznim obvezama vezanim uz samozapošljavanje. Stajališta o regionalnom diferenciranju poreza, poticajima za mlade poduzetnike i utjecaju poreznog sustava na poduzetničku aktivnost pokazuju visok stupanj svijesti o potrebi pravednog i poticajnog okruženja za mlade.

Uzimajući u obzir sve te faktore, istraživanje sugerira potrebu za većom informiranošću mladih o poreznim aspektima, boljim prilagodbama poreznih politika kako bi se potakla njihova zapošljivost i razvoj te stvaranje poticajnog okruženja za poduzetništvo. Ovi nalazi imaju potencijal informirati daljnje rasprave i reforme poreznog sustava kako bi se bolje odgovorilo na potrebe mladih osoba u Republici Hrvatskoj.

LITERATURA

KNJIGE:

1. Blažić, H., (2006.), Usporedni porezni sustavi - oporezivanje dohotka i dobiti, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, str. 15-17
2. Blažić, H., Grdinić, M. i Suljić, S. (2016.), Oporezivanje kamata na bankovnu štednju građana u državama Europske Unije, u Stojanović. A. I Šimović, H. (ur.) Aktualni problemi i izazovi razvoja financijskog sustava (str. 163-186.), Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb
3. Gvodzić, N. (1994.) Pojam dohotka u teoriji i poreznom zakonodavstvu Republike Hrvatske. Zagreb: Financijska praksa
4. HRVATSKA. Zakoni. Pravilnik o porezu na dohodak : (redakcijski pročišćeni tekst) ; Pravilnik o porezu na dobit : (redakcijski pročišćeni tekst) / [urednica Kornelija Sirovica]. Zagreb : Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 2010.
5. Jelčić, B. (2001) Javne financije; Zagreb, str. 38-229
6. Jelčić, B. I Jelčić, B. Porezni sustav i porezna politika (1998); Zagreb, str. 202-203
7. Kesner-Škreb, Marina: Porezna harmonizacija, Financijska teorija i praksa, 2007., str. 305-307
8. NAČIN popunjavanja i rokovi dostavljanja obrasca JOPPD : s primjerima prema propisima 2016. godine / [autori Ksenija Cipek ... et al.]. Zagreb : Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 2016.
9. OBRAČUN plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD-u : primjena u praksi / Anja Božina ... [et al.] ; [urednica Lucija Turković-Jarža]. Zagreb : RRiF plus, 2015.
10. OBRAZAC JOPPD : primjeri popunjavanja / Irena Đurica ... [et al.]. Zagreb : TEB - Poslovno savjetovanje, 2018.
11. OSNOVE porezne pismenosti / Nika Šimurina ... [et al.] ; urednica Nika Šimurina. Zagreb : Narodne novine, 2018.

12. POREZNI priručnik : za proračunske i neprofitne organizacije / Ivan Čevizović ...[et al.]. - Zagreb : TIM4PIN, 2017.
13. RRIF-ov porezni priručnik 2023.. - Zagreb : RRiF, 2023. - __ sv. Knj. 2 : Porez na dohodak, doprinosi i Opći porezni zakon s pravilnicima : (pročišćeni tekstovi) / pripremio Šime Guzić. - 2023.
14. Šimurina, N., Dražić Lutilsky I., Barbić D. i Dragija Kostić M. (2018.), Osnove porezne pismenosti, str. 68.-111., Zagreb: Narodne novine
15. Vragivić, D. (2019) Porezni sustav u Republici Hrvatskoj, str. 5
16. Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 (2021.)

MREŽNI IZVORI :

1. Badovinac, F. Četvrti krug porezne reforme i mladi. // Pravnik: časopis za pravna i društvena pitanja, 54106(2020), 0-267. Dostupno na : <https://hrcak.srce.hr/file/356162>
2. e-Građani (b.d.), Godišnji obračun poreza na dohodak, preuzeto 06.08.2023. s <https://gov.hr/hr/godisnjiobracun-poreza-na-dohodak/1460>
3. Kesner-Škreb, M. (2005.), Proporcionalni porez. Financijska teorija i praksa, 29 (2), 249-251., preuzeto 20.07.2023. s <https://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porezi-napotrosnju/274/proporcionalni-porez/276/>
4. Liseć, M. Utjecaj reforme povrata poreza na dohodak mladih u Hrvatskoj : završni rad. Vlastita naklada : Zagreb, 2022. Preuzeto 21.07.2023. s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:892569>
5. Ministarstvo financija RH (2022). Porez na dohodak, preuzeto 10.08.2023. s https://www.poreznauprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx
6. Rubić, M. (2014). Provjera postivanja načela supsidijarnosti u procesu donošenja odluka na europskoj razini. Pravni Vjesnik; Osijek, 30(3/4), 229-238.

7. Šimović., H. i Deskar-Škrbić, M. (2019.), Teorija i politika oporezivanja, EJS 11 (II. Dio), preuzeto 01.08.2023. s <https://arhivanalitika.hr/blog/ejs-11-teorija-i-politika-oporezivanja-ii-dio/>
8. Šimović., H. i Deskar-Škrbić, M. (2019.), Oporezivanje rada, EJS 13., preuzeto s 05.08.2023. <https://arhivanalitika.hr/blog/ejs-13-oporezivanje-rada/>
9. Šimović, H. Razvoj poreza na dohodak u Hrvatskoj: reforme i promašaji. // EFZG working paper series, 01(2012.), 1-23. Preuzeto 05.08.2023. s <https://hrcak.srce.hr/136800>
10. Urban, I. Porezno opterećenje dohotka od rada za mlade osobe. // Osvrti Instituta za javne financije, 16. 128(2022), 1-14. <https://doi.org/10.3326/ao.2022.128>
11. Urban, I. (2022) 'Porezno opterećenje dohotka od rada za mlade osobe', Osvrti Instituta za javne financije, 16(128), str. 1-14. doi: 10.3326/ao.2022.128

POPIS SLIKA

Slika 3. Stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj u usporedbi s ostalim zemljama Europske unije	17
Slika 5. Posebna računica osnovnog osobnog odbitka. devetog djeteta pa nadalje i poreznog obveznika i svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakim djetetom s invaliditetom 100% koji imaju pravo na tuđu pomoć i njegu.....	24
Slika 6. Primjer obračuna plaće	27

POPIS TABLICA

Tablica 1. Primjer oporezivanja dohotka od imovine i imovinskih prava	19
Tablica 2. Osobni odbitak prema Poreznoj upravi 2023. godine.....	24
Tablica 3. Razdioba ispitanika po spolu i godinama prema pitanju "Jeste li svjesni/na poreznih olakšica ili poticaja koji su dostupni mladima u Republici Hrvatskoj?"	30

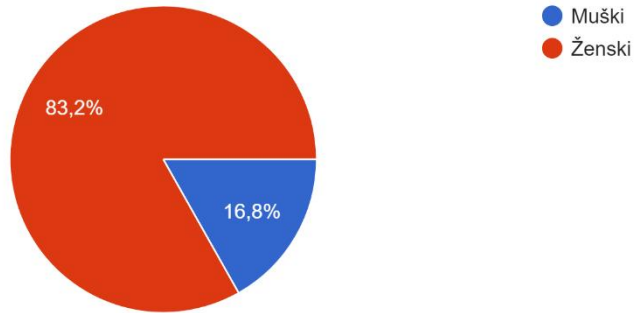
Tablica 4. Razdioba ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da su porezi na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj pravedni?"	32
Tablica 5. Razdioba ispitanika prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Jeste li upoznati s trenutnim poreznim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj?"	34
Tablica 6. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da su porezne olakšice ili poticaji za mlade dovoljni da potaknu njihovu zapošljivost i razvoj?"	38
Tablica 7. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da je visina poreza na dohodak za mlade previsoka, premala ili prihvatljiva?"	40
Tablica 8. Razdioba pitanja prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da bi se mlade trebalo osloboditi poreza na dohodak za određeno razdoblje nakon završetka školovanja radi poticanja zapošljavanja?"	42
Tablica 9. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Jeste li svjesni/na poreznih obveza koje proizlaze iz samozapošljavanja kao mlada osoba?"	45
Tablica 10. Razdioba ispitanika prema dobi i stupnju obrazovanja prema pitanju "Smatrate li da bi oporezivanje dohotka mladih trebalo biti diferencirano prema regijama ili gradovima u Republici Hrvatskoj?"	47
Tablica 11. Razdioba ispitanika prema dobi i spolu prema pitanju " Jeste li upoznati s postojanjem poreznih olakšica za mlade poduzetnike u Republici Hrvatskoj?"	50
Tablica 12. Razdioba ispitanika prema spolu i stupnju obrazovanja prema pitanju "Kako biste ocijenili trenutni porezni teret na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama EU?"	52
Tablica 13. Razdioba ispitanika prema spolu i dobi prema pitanju "Smatrate li da bi trebalo uvesti porezne olakšice ili poticaje za mlade koji se odluče ostati u ruralnim područjima u Republici Hrvatskoj?"	54

POPIS GRAFIKONA

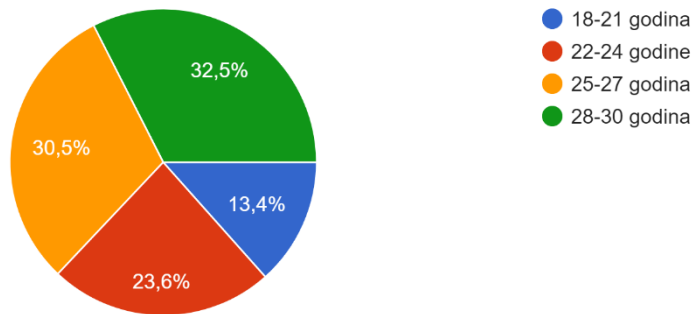
Grafikon 1. Porezi i doprinosi na dohodak i potrošnju usporedba Hrvatske i EU.....	15
--	----

ANKETNI UPITNIK

Spol
440 odgovora

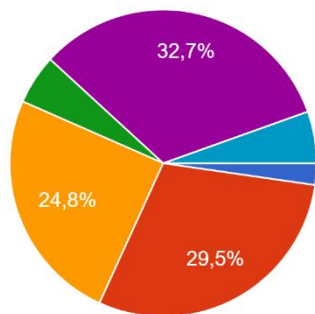

Dob
440 odgovora

Najviši završen stupanj obrazovanja

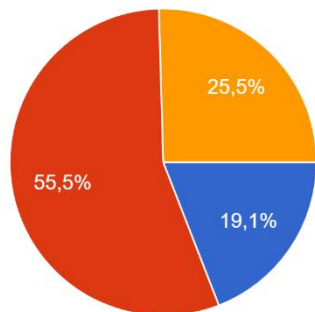
440 odgovora

- Osnovna škola
- Srednja škola
- Preddiplomski studij
- Viša škola
- Diplomi studij
- Poslijediplomski, doktorski i specijalistički studij

Jeste li upoznati s trenutnim poreznim sustavom za oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj?

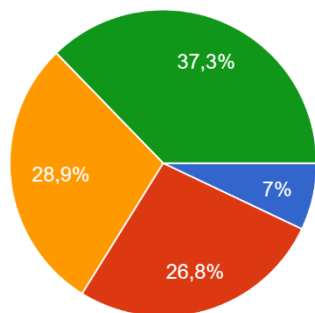
440 odgovora

- a) Da, vrlo dobro
- b) Da, donekle
- c) Ne, nisam upoznat/a

Smatrate li da su porezi na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj pravedni?

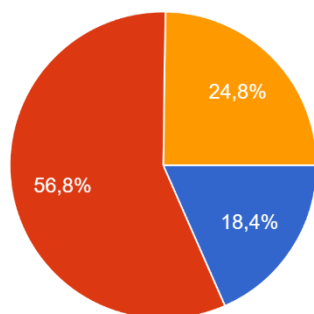
440 odgovora

- a) Da, vrlo pravedni
- b) Da, donekle pravedni
- c) Nepravedni
- d) Nisam siguran/a

Jeste li svjesni/na poreznih olakšica ili poticaja koji su dostupni mladima u Republici Hrvatskoj?

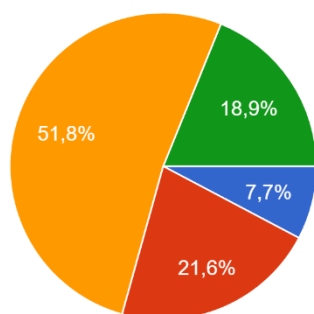
440 odgovora

- a) Da, potpuno sam upoznat/a s njima
- b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja
- c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica

Smatrate li da su porezne olakšice ili poticaji za mlade dovoljni da potaknu njihovu zapošljivost i razvoj?

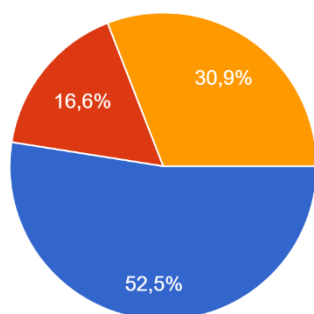
440 odgovora

- a) Da, vrlo su dovoljni
- b) Da, donekle su dovoljni
- c) Ne, nisu dovoljni
- d) Nisam siguran/a

Smatrate li da je visina poreza na dohodak za mlade previsoka, premala ili prihvatljiva?

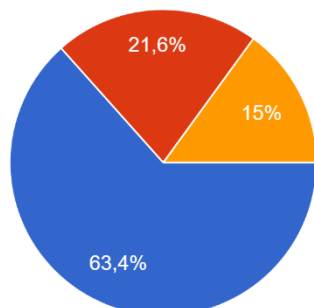
440 odgovora

- a) Previsoka
- b) Premala
- c) Prihvatljiva

Smatrate li da bi se mlade trebalo osloboditi poreza na dohodak za određeno razdoblje nakon završetka školovanja radi poticanja zapošljavanja?

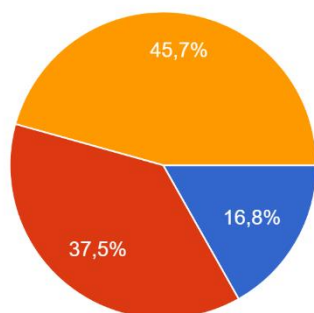
440 odgovora

- a) Da, definitivno
- b) Da, možda
- c) Ne, ne smatram da je to potrebno

Jeste li svjesni/na poreznih obveza koje proizlaze iz samozapošljavanja kao mlada osoba?

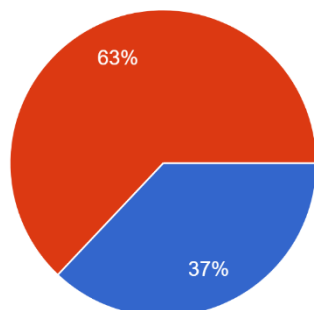
440 odgovora

- a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima
- b) Da, donekle sam upoznat/a s njima
- c) Ne, nisam svjestan/a takvih obveza

Smatrate li da bi oporezivanje dohotka mladih trebalo biti diferencirano prema regijama ili gradovima u Republici Hrvatskoj?

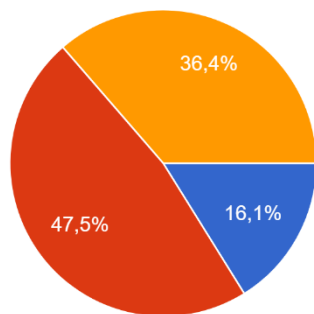
440 odgovora

- a) Da, razlike trebaju postojati
- b) Ne, sve regije trebaju imati isti porezni tretman

Jeste li upoznati s postojanjem poreznih olakšica za mlade poduzetnike u Republici Hrvatskoj?

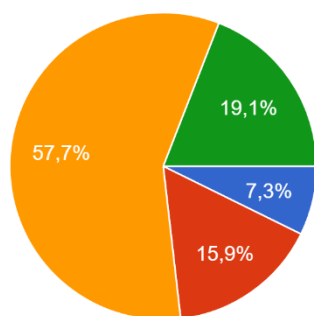
440 odgovora

- a) Da, vrlo dobro sam upoznat/a s njima
- b) Da, čuo/la sam o njima, ali nemam detaljna znanja
- c) Ne, nisam svjestan/a postojanja takvih olakšica

Smatrate li da porezni sustav u Republici Hrvatskoj potiče dovoljno mlade ljude na pokretanje vlastitog posla?

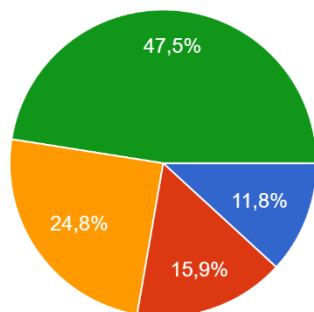
440 odgovora

- a) Da, vrlo dobro potiče
- b) Da, donekle potiče
- c) Ne, nedovoljno potiče
- d) Nisam siguran/a

Kako biste ocijenili trenutni porezni teret na dohodak mladih u Republici Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama EU?

440 odgovora

- a) Niži je u odnosu na većinu zemalja EU
- b) Sličan je kao u većini zemalja EU
- c) Viši je u odnosu na većinu zemalja EU
- d) Nisam siguran/a

Smatrate li da bi trebalo uvesti porezne olakšice ili poticaje za mlade koji se odluče ostati u ruralnim područjima u Republici Hrvatskoj?

440 odgovora

